

PERSONATGES

Clovi	38	març, l'la
Pere (marit de Clovi).....	38	"
Sra. Pura (mare de id.).....	60	"
Marcet (germà d'id)	25	"
Clau	25	"
Primi	20	"
A M O R		

El	25	"
Dr. J. Comedia en tres actes	60	"
Un període	25	"
Una cançons	25	"

JOSEP MARIA PLANES

COLECCION TEATRAL
ARTURO SEDÓ

PERSONATGES

Cloti	28 anys.	Vila
El Pere (marit de Cloti).....	33 "	Sani
La Sra. Pura (mare de id.).....	60 "	mossera
El Ramonet (germà d'id)	25 "	Amorós
El Lluís	25 "	Ventayols
Trini	20 "	Arguimbau
El Lili	25 "	Alonso
Sr. Joan	60 "	Gimenez
Un periodista	25 "	Fernandez
Una cambrera	25 "	Pujol

Son les dotze del migdia.

A C T E P R I M E R

Un salonet, a casa de Cloti, Mobiliari llampant, no pas de massa bon gust. Un divan amb coixins virolats. A la dreta, primer terme, una gran maleta-bagul de viatge, mig oberta. Un cert desordre per tot arreu.

Per les parets, fotografies de Cloti, totes dintre el genre «vedette» de revista.

Una porta al fons, que dona al corredor. A la dreta, una porta que dona a la cambra de Cloti. A l'esquerra, un balcó que s'obre sobre el carrer.

Son les dotze del migdia.

Peric: A'esperar moltes?

Camb: Es clar... Després de tant temps d'estar fora... Segui, faci el favor.

Las Cambrea se retira, mentre ha durat el curt diàleg, però no aixecat els ulls del pericò hi ha examinat momentàniament els que parlaven. - El Pericò

ESCENA PRIMERAFERE, poc després, CAMBRERA i el PERIODISTA

Lau

(En aixecar-se el teló, Fere es trova sol en escena. Seu al divan i està llegint una revista il·lustrada. Pausa llarga. S'obre la porta del fons i apareixen la Cambra i el Periodista.)

Rajol
Fernandiz

Camb: Passi, faci el favor.

Perio: Em sabria greu molestar. Si es que la senyora està enfeinada, ja tornaré una altra estona.

Camb: No, no, desseguida estaré a punt. Precisament m'ha dit que fés esperar aquí totes les visites.

Perio: N'espera moltes?

Camb: Es clar... Després de tant temps d'estar fora... Segui, faci el favor.

(La Cambra es retira. Mentre ha durat el curt diàleg, Fere ha aixecat els ulls del periòdic hi ha examinat un moment els que parlaven.- El Periodista

es queda dret i passeja la mirada
per l'habitació. Contempla les
fotografies. Finalment descobreix
la presència de Pere i el saluda
amb una inclinació de cap. L'al-
tre no se 'n adona. Repeteix el
gest, també sense éxit. Aleshores,
s'asseu i cerca conversació amb
Pere.)

Period: Quin fret, eh? (Pere respon amb un gest vague)

De totes maneres no es pas dels dies que
 n'ha fet mes. (Pausa.) Hi ha gent, però, que
 no els molesta el fret. Als uns més, als al-
 tres menys... N'hi h'haver per tots els gus-
 tos... (somriu mirant a Pere i aquest li res-
pon amb un gest.) (El Periodista
está un xic ofés davant d'aquest obs-
tinat silenci, pero no es desencoratja)

Period: Fuma, vosté? (es treu la cigarrera i l'allar-
ga a Pere)

Pere: Ara no, gracies. (Torna a llegir)

Perio: (obre la cigarrera i es posa a riure)

Caram, podia ben convidar! No tinc ni un cigarret! (Mira a Pere molt enriolat, com si la cosa tingués molta gracia, pero aquest permaneceix impassible

Es curiós que a vosté no li agradi fumar. No entenc com hi ha algú que se'n pugui estar. Si jo no pogués fumar, em moriria.

(Pere li allarga un cigarret i el Periodista l'accepta molt agrait.)

Period: Diuen que es dolent per la salut, pero no m'ho cregut mai.

(Maniobra l'encenedor, que no li funciona de cap manera. Se'l fica a la butxaca i treu una capsa de llumins, l'obre, i la llença: era buida.)

Dimoni, ja és desgràcia!

(Pere li ofereix foc, amb el seu encenedor.)

Gràcies. Doncs, com li deia, jo no entenc com hi ha gent que no fumen.

Pere: Jo si.

Period: (Rient) Bé! Vull dir els que no fumen per

Sr. Joan: (V) falta de ganes. (Pausa) Triga molt
 aquesta noia! Les dones totes son
 Camb: No, iguals...

(En vista de que Pere no respon
 el Periodista cerca un altre tema
 de conversa.)

Jo soc Periodista.

(Pere fa un gest, com volent dir:
 «mira qué tal!»)

Si, un periodistet, modestet... Sempre

Sr. Joan: És a la caça de l'actualitat, sap? Es

Period: Si, apassionant! (Pausa) Es apassionant
 i mal pagat.

(En vista de que no obté resposta
 el Periodista es desinfla. Repeteix
 amb veu baixa:)

Period: És apassionant. (i calla, pausa llarga)

ESCENA II

PERE, PERIODISTA, SR. JOAN i CAMBRERA

(entre Cambarrera i Sr. Joan. Aquest
 porta un gran ram de flors.)

Camb: *PJ* Passi, passi, faci el favor.

*Pujol
 Gimenez
 (ram)*

Sr. Joan: (Veient el dos que seuen) Quantes visites!

Potser que torni mes tard...

Camb: No, no. Si s'está acabant de vestir. Surt desseguida.

Sr. Joan: Si es així, m'esperaré. (Saluda amb el cap els presents, i s'asseu. La Cambrera fa mutis.)

Period: (Després de contemplar fixament una estona al Sr. Joan.)

Sr. Joan: Dispensi, em sembla que a vosté el conec.

Sr. Joan: Es possible...

Period: Si... si... ja vaig precisant... A vosté el conec... A vosté el conec de Tànger!

Sr. Joan: No.

Period: No?

Sr. Joan: No. No he estat mai a Tanger.

Period: Miri, doncs m'extranya. M'hi hauria jugat qualsevol cosa.

Sr. Joan: Es estrany.

Period: Si.

Sr. Joan: No.

Period: Què?

Sr. Joan: No, el que es estrany és que, ara que m'hi

Period: fixo més, la seva fesomia no m'és del tot
Sr. Joan: desconeguda.

Period: Es clar, és clar...

Sr. Joan: Si; a vosté el recordo, però no sé de qué.

Period: De Melilla, potser?

Sr. Joan: No, no...

Period: Potser de Tetuan?

Sr. Joan: No, no...

Period: De Casablanca, potser?

Sr. Joan: No, no...

Period: D'Alger?

Sr. Joan: Justa! Ja ho tinc!

Period: D'Alger, oi?

Sr. Joan: Ca, home! Res d'Alger. M'ha costat, però
a l'últim ho he trobat. A vosté el conec
de Camprodón.

Period: (decepcionat) De Camprodón, n'está segur?

Sr. Joan: Si, si... Ja ho crec! Es vosté mateix!

Period: Llástima!

Sr. Joan: Per qué?

Period: Per que no he estat mai a Camprodón.

Sr. Joan: Cá!

Period: Si, sí. Es tracta d'un vell amic. Més vell

Sr. Joan: Em deixa parat.

Period: S'ho pot ben creure. I aixó que m'hauria

Lluís: jugat el cap que nosaltres dos ens coneixiem

Sr. Joan: No ho entenc... Deuen ésser dos altres,

Lluís: doncs, que es coneixen... un sacrifici.

Sr. Joan: Si, sí. ESCENA III ara vegada que et

*Primer
ventanyola*

ELS MATEIXOS, LLUIS i LA CAMBRERA

Camb: Pot passar, faci el favor.

Lluís: Ui! Quanta gent. Ja tornaré.

Camb: No cal. La senyoreta surt a l'acte. M'ha

Period dit que els fés esperar.

Lluís: Si ella ho ha dit, no en parlem més, ella

Lluís: mana. (baixet, a la cambrera) I tú, tam-
bé, si volguessis...

Cambr: Ai, sempre seré el mateix! (Fa mutis)

Sr. Joan: (A Lluís) Ep, tu! Ja et deixen circular

Sr. Joan a aquestes hores de matinada?

Lluís: Ola, vellot! Encara no ets mort?

(Al Periodista i Pere, excusant-se
d'aquestes familiaritats.)

Perdonin. Es tracta d'un vell amic. Més vell
que no pas amic.

Sr. Joan: Però que no et trobes bé?

Lluis: Per què?

Sr. Joan: Home, per aixó... que ja estiguis llevat.

Lluis: Per la Cloti es pot fer un sacrifici.

Sr. Joan: Si, si... Es la primera vegada que et
veig amb claror de dia.

Lluis: Aixó ho deus dir per fer veure que encara
distingueixes el sol de la lluna.

(El Periodistariu)

Lluis: Veus? Fins a aquest senyor fas riure.

Period: Perdonin; no es que jo vulgui ficar-me en
la conversa...

Lluis: No cal que dongui explicacions, jove.. a

Sr. Joan: un home que vagi amb rams de flors per

Lluis: les cases particulars, no se li deuen gai
res respectes.

Sr. Joan: Lluis, m'agrades mes de nits.

Lluis: Però per què en portes de flors! Aixó ja
no es fa, home. Després et queixes per si
la gent et prenen encara per més vell del
que ets.

Sr. Joan: Bé, no descarrilis. Que l'has vista, ja?

Lluís: A la Cloti? No, home! Si va arribar ahir a la tarda i no ho he sabut fins aquesta nit. M'ho ha dit l'Henriette.

Sr. Joan: Sembla que ha tingut molt exit per allà baix.

Period: Ja ho crec! He llegit els diaris de Buenos Aires i la tractaven molt bé.

Lluís: Pero vosté fa cas dels diaris?

Period: Em pertoca. Soc periodista.

Lluís: Caram, vosté es periodista? No n'havia vist mai cap tant de la vora. (El Periodistariu)
No rigui, home, no rigui, que aixó no té cap gracia.

Sr. Joan: Lluís!

Lluís: Que vols?

Sr. Joan: (Renyant-lo) Que aquest senyor, no soc jo!

Lluís: Es una de les moltes coses que el fan simpetic. I aquell, qui és? (Senyala a Pere)

Sr. Joan: No sé...

Period: Em penso que es mut.

Lluís: Més val mut que vell.

Sr. Joan: Aquesta Cloti, potser en fá un grá massa!

Lluís: Deu saber que hi ets tu. I aixó, te n'has

de fer carrec, sempre refreda.

Sr. Joan: (Consulta el rellotge) Ja son les dotze?

Lluís: Bona hora. Bona hora per anar-se'n al llit.

Que es el que em sembla que faré si aquesta noia triga gaire.

Sr. Joan: Ara, ho entenc! Així tu encara has d'anar a dormir?

Lluís: Dins ara no ho has endevinat? Potser si que et pensaves que m'hauria tornat boig. A la

Cloti, ja l'estimo, pero no fins el punt de llevar-me a aquestes hores indecents.

Sr. Joan: Doncs que ha passat?

Lluís: He tingut d'anar a l'enterrament de l'oncle Ramon, que ha tingut la gran pensada de fer-se enterrar a les nou del matí. Bonic! Molt bonic! Compendrás que no valia pas la pena de ficar-me al llit.

Sr. Joan: També ho havia fet, aixó, abans.

Lluís: Deus parlar d'ara fa cent anys.

Period: Perdonin. Vostés la coneixen a la senyoreta
 Cloti?

Lluís: I vosté, no?

Period: La coneec de nom, quan trevallaba al Còmic,
 també l'havia vista; però de lluny, sap?

Lluís: Aquest (per Joan) l'ha vista mes de la vora.

Lluís: (Tots dos riuen)

Period: Aleshores, jo era mes jove que ara.

Sr. Joan: Ai! Jo també.

Lluís: N'estás segur?

Period: Es curiós! Pero em recordo més de com eren
 les seves cames que la seva cara.

Sr. Joan: Inexperiencies propies de l'edat.

Period: Però és que tenia unes cames...

Lluís: Si. Expliqui-li-ho!

Sr. Joan: Lluís, fés el favor! qualsevol diria que...

Lluís: Tens raó. Formalitat. Som senyors de compro-
 mis.

(S'obre la porta del corredor i
 apareixen Trini i la Cambrera.)

ESCENA IV

ELS MATRIXOS, TRINI i la CAMBRERA

Trini: On és aquesta "vedette"? (S'adona dels

*Trini i
 argüintan*

Sr. Joan: presentes) Ai perdonin! (Reconeix Joan i

Trini: Lluís Alsa! quin parell! Es clar, no po-

Lluís: dien faltar.

Lluís: (Ceremoniós) Se la saluda, estrella de la frivolitat.

Trini: Es correspon al jove més bonic de Barcelona.

Lluís: Deu ésser veritat, per qué totes m'ho diuen

Sr. Joan: Trini: si et digues que cada dia fás més goig, que em respondries?

Trini: Callaria, i per dintre em moriria de satis

Lluís: Ara que parlem de morir: no és avui que

Sr. Joan: fas ele anys, tu? (per Joan)

Sr. Joan: (seu) No.

Lluís: Fixa't que no et dic "quants" anys, sino

Sr. Joan: "els" anys.

Trini: Apa! No parlem de coses tristes. Encare no heu vist la Cloti?

Sr. Joan: No.

Trini: No? Així potser encara no sabeu que ha

Lluís: tornat casada?

Lluís: Casada?

Sr. Joan: De debó?

Trini: Tant casada com a mi em veieu soltera.

Lluis: Així diguem més aviat poc casada.

Trini: No facis bromes. Ha tornat d'America amb un marit com Deu mana.

Sr. Joan: I ara!

Lluis: Aquesta si que és bona! (grans rialles)

Trini: No trobo que faci riure tant que una noia soltera es casi amb un senyor.

Lluis: Ja em perdonarás: aixó, en general, fa riure sempre, i en aquest cas particular, encara mes.

Sr. Joan: M'extranya que no m'ho hagués fet saber.

Lluis: Es clar: t'hauries pogut estalviar aquestes flors.

Sr. Joan: I tu t'hauries pogut estalviar de venir.

Lluis: Jo? Per què? Per a mi, el marit no es cap inconvenient. Més aviat soc jo que acostu-
mo ésser un inconvenient per als marits.

Trini: I que n'ets de fatxenda!

Lluis: Vosaltres ho heu volgut així.

Sr. Joan: La Cloti casada! No me li sé imaginar.

Lluis: Home! Després de jo, em penso que ets el menys indicat per no saber-te-la imaginar casada. No li falten pas virtuts, pobreta!

Trini: Vols cellar, si et plau? Aquests senyors no n'han de fer rés d'aquestes coses.

Lluis: Perdoni, senyoreta: no em penso haver descobert cap secret d'Estat.

Sr.Joan: I no se sap quina mena de persona és el seu marit?

Lluis: Pots contar! Deu ser fet a semblança e imatge teva.

Trini: Es un català d'America...

Sr.Joan: Però és jove? vell?, ric?, pobre?...

Lluis: Una mica de tot, em fá l'efecte.

Trini: Aixó no ho sé, però és de suposar que quan la Cloti s'ha casat, per alguna cosa ho ha fet. No serà cap ximpleria, mes val quedar-se al llit.

Sr.Joan: Veste'n d'una vegada, home, i no atabalis més.

Lluis: Que més voldries! Veure una Cloti casada, és un espectacle que no es deixa perdre així

com així.

Trini: Jo tinc tart! A veure que li passa a aquesta noia. (Va a la porta de la dreta i trams)

*(Veu
vifa
dins)*

Cloti! Cloti! (pausa) Cloti!

La veu de Cloti (des de dintre) - Digui?

Trini: Soc la Trini! Aquí hi han tres mil persones que, fa una hora que t'esperem!

Veu de Cloti, ~~✱~~ Surto a l'acte.

Trini: Mi ha l'alcalde, el governador, totes les autoritats...

Lluis: (Afegint-se a la broma) La Cambra de la Propietat Urbana...

Trini: Representants de la Premsa... (El periodista saluda)

Lluis: El senyor Ribé...

Veu de Cloti, ~~✱~~ Prou, prou! Ja surto.

Lluis: Hi ha el senyor Joan, que encara no s'ha mort.

Sr. Joan: Home, Lluis!...

Lluis: Hi ha la Trini, que se m'está propessant.

(S'obre la porta i entra Cloti. Gran moviment de tots els presents, excepte

Prere, que no es mou del seu lloc. Cloti abraça Trini i es petonegen; id. amb Sr. Joan; quan va a fer el mateix amb Lluís, s'adona de la presència de Pere i es reté.)

ESCENA V

ELS MATEIXOS I CLOTI

Vila
Cloti: *Cl* Ola Trini! Joan! Lluís! (Salutacions etc.)

Lluís: «Viva la Argentina, pues!»

Cloti: (S'ha adonat de Pere) Ah! Segurament, no us
deveu conèixer... Una petita sorpresa... El
meu marit... Uns meus amics... (Al Periodista)
Cloti: Aquest senyor, no sé...

Period: Periodista, senyora.

(Situació tivant. Pere s'aixeca molt tranquil, i saluda els presents)

Sr. Joan: Molt content de conèixer-l... Soc un antic
amic de la seva senyora.

Pere: Ah, el felicito, doncs...

Trini: La millor amiga de la Cloti...

Pere: No ho dubto.

Lluís: A les seves ordres...

Pere: No faltava més!

(Pausa. Tots callen)

Cloti: Bé, no us heu de quedar tant parats...

Cloti: No se us menjarà el meu marit...

Pere: Em sabia greu que la meua presència re-
fredés les naturals expansions d'alegria
entre uns amics que es retroven al cap de
tant temps.

Sr. Joan: No, no, de cap manera... Lamento no haver-lo
conegut ja al moment d'entrar aquí.

Lluis: Era difícil...

Pere: No m'ha semblat convenient de presentar-me
jo mateix...

Cloti: Però que ja fa estona que ets aquí?

Pere: Tota la casa va en doina, desfent i obrint
baguls. No he tingut més remei que refugiar-
me aquí.

Period: Perdoni, senyora: tindrian inconvenient de
contestar-me unes preguntes?

Cloti: Esperis un moment...

Lluis: Bé; em sembla que me'n vaig. Ara, ja he
complert. Cloti, benvinguda... i l'enhorabona

Sr. Joan: Te'ns raó. T'acompanyo, Lluís.

Pere: Però per qué se'n van tant depressa?

Cloti: Es clar! Quedeu-vos una mica, si us plau.
Es que per que soc casada, ja no puc manar.

Trini: (A part a Cloti) Em sembla que es millor
que se'n vagin.

Cloti: (igual) Que ha passat alguna cosa?

Perdó: Perdoni que la molesti: només quatre paraules.

Cloti: (Secament.) Esperis un instant.

(Cloti i Trini parlen a part.)

Lluís: Tinc pressa. No puc perdre més temps. Ell
sí que es quedarà. Ara mateix déies que no
et venia de dues hores... (per Joan)...

(a Pere) Lluís Balaguer, a les seves ordres
i el felicito.

Pere: Pere Saladrigues, per servir-lo. I... bona
nit tingui...

(Lluís s'acosta a Cloti, parla en
veu baixa, somriuen, s'acomiada, i
fa mutis.)

Lluís: (de de la porta) Un dia d'aquests tots

plegatè podriem anar a fer una fontada...

(Se'n va per la porta del fons)

Pere: (A Joan) M'alegro de que vosté no se'n vagi.

Sr. Joan: Es molt amable.

Trini: No sé com s'ho haurá prés.

Cloti; S'ho haurá de pendre bé. Però, que has dit alguna ximpleria?

Trini: Veurás...

Cloti: amb la Trini anem un moment a la meva cambra. Li vull ensenyar uns vestits iel regalet que li porto.

Pere: Feu, feu...

Perioda: Senyora, ja es recorda de mi?

Cloti: No podria tornar demá?

Perioda: Preferiria que fos ara. Li publicaré un gran interviu, amb una bona fotografia. Per cert: me'n podria facilitar alguna?

Cloti: Tantes com vulgui.

(Treu el cap per la porta del fons i grida a la cambra.)

Acompanyi aquest senyor allá davant i li

Bujol
82

Sr. Joan: entrega aquelles col·leccions de fotografies

(al Periodista) Podrà triar i de passada s'entretindrà.

Period: Ja ho pot ben dir. (fa mutis)

Cloti: Fins ara... (Se'n va amb Trini per la dreta)

ESCENA VI

PERE I SR. JOAN

Pere: Celebro que ems hagin deixat sols.

Sr. Joan: (una punta escamat) Ah, si?

Pere: Si. Li vull dir quatre coses, que considero necessaries.

Sr. Joan: Vol dir?

Pere: Necessaries, sobretot, després d'aquesta curiosa situació que m'ha obligat a escoltar la seva conversa de ara fa una estona.

Sr. Joan: Bah! No ha tingut cap importància... Em sabria greu que vosté hagués interpretat malament...

Pere: Era difícil d'interpretar malament... Però reconec, com vosté, que no té cap importància.

Sr. Joan: Si en alguna cosa l'he pogut molestar, des d'aquest moment li dono tota mena d'excuses.

Pere: Rés d'aixó. Si algú té de donar excuses, soc jo. La meua actitud potser ha estat indiscreta.

Sr. Joan: Vosté era a casa seva...

Pere: Deixem'ho estar. Ara ja está fet. Però voldria dir-li una cosa.

Sr. Joan: Si ho creu imprescindible...

Pere: Estimo molt, estic profundament enamorat de la meua dona.

Sr. Joan: Es clar... Naturalment...

Pere: No, no; no és molt natural. Podria haver-m'hi casat igual sense estar-ne enamorat.

Sr. Joan: Si, es clar... També té raó.

Pere: Doncs, entenem-nos: jo m'he casat amb la Cloti, per amor, per un gran amor.

Sr. Joan: Si, és clar, devegades passa, aixó...

Pere: Aquest amor no em priva, però, d'una certa lucidesa. Cloti és una dona de teatre; coneix l'ambient, la mena de vida, les relacions,

les amistats, que voltan a una artista de teatre. No he demanat a Cloti una sola paraula d'explicació del seu éssat. No m'interessava. Més ben dit: m'interessava no conèixer-lo.

Joan: Ui, ui, ui! Es fa molta fantasia, sap? sobre aixó...

Pere: Acceptem'ho. El que volia dir-li, es que quan vaig decidir casar-me amb Cloti no ignorava el que es i el que pot haver estat, una dona de teatre.

Sr. Joan: Perdoni, potser no és discret, però...: per qué m'ho explica tot aixó, precisament a mi?

Pere: Es molt senzill. Quan Cloti ens ha presentat, he remarcat que tots vostés quedaven un xic... desconcetats. No. No ho negui. En el lloc de vostés, m'hauria passat igual. Es naturalíssim (pausa) m'ha preocupat que vostés no es fessin una falsa opinió de mi. (Gest negatiu del Sr. Joan) No dic bona ni dolenta; dic falsa. I no em preocupa pel que a mi m'afecta, precisament, si no per Cloti, per tots dos, per la seva felicitat, que es la meva.

Sr. Joan: Em sembla que vosté exagera.

Pere: No... Es molt senzill, molt natural...
Vosté és un antic amic de Cloti... Donada
la situació, trobo que el correcte es que
jo li expliqui que estic profundament ena-
morat de la meua esposa. Si vosté es un
veritable amic d'ella, aixó l'ha de satis-
fer.

Sr. Joan: Evidentment... De totes maneres, sento que
les inconveniències d'aquell beneit hagin
provocat aquesta escena, que vosté reconei-
xerá que es una mica estranya.

Pere: Estranya? No gens. Es clara, diáfana, com la
veritat. La gent s'ha avesat tant a no
parlar francament, que quan ho fem, la ve-
ritat sembla una cosa estranya.

Sr. Joan: Però... a veure! Quant vosté em diu que
está profundament enamorat de la seva se-
nyora, que vol dir amb aixó?

Pere: Es molt senzill: vol dir que estic enamorat
No ho enten?

Sr. Joan: El sentit exacte de la paraula, si que

l'entenc. Però, no sé com dir-li, hi ha una mena de coses, que no se n'acostuma a parlar amb un lleguatge tant... natural.

Pere: No pas jo. Jo parlo de tot amb la mateixa naturalitat.

Sr. Joan: Si, ja ho veig. Però, enténgui'm. Ja que vosté m'es tant franc, em penso que seria ofendre'l no correspondre'li amb la mateixa franquesa, oi?

Pere: Exactament...

Sr. Joan: Bé. Fa deu minuts escassos que ens coneixem i vosté ja m'ha obert el cor, demostrantme una confiança que no sé si mereixo.

Pere: En principi, tothom mereix que lo duguin la veritat.

Sr. Joan: En principi, és evident. Però vosté ja sap que dels principis se'n pot fer de mes i de menys.

Pere: Ah! no senyor, no. Si els principis tenen algun valor, es precisament amb la condició de respectar-los al peu de la lletra.

Sr. Joan: Com vulgui. Vosté m'ha dit que estava

Sr. Joan: profundament enamorat de la seva senyora.

Cloti: Com a principi matrimonial, ho trobo excel·lent, però com a confiança entre recents

Sr. Joan: coneguts, ho trobo... precipitat.

Pere: Que potser l'he molestat?

Sr. Joan: No. Però en dir-me aixó, vosté em dona un

Trini: avis una noticia?

Prere: Una confiança, senzillament.

(Entren Cloti i Trini)

ESCENA VII

CLOTI, TRINI, PERE, SR. JOAN i PERIODISTA

Cloti: Perdoneu que us haguem deixat solets.

Sr. Joan: No sé si es qüestió de perdonar o d'agrair; el teu marit té una conversa molt suggestiva?

Trini: (s'acosta a Pere) De debó?

Pere: Es un senyor facil d'scontentar...

(Al mateix temps, Joan s'ha acostat a Cloti)

Cloti: De que heu parlat?

Sr. Joan: De tu.

Cloti: De mi?

Sr. Joan: Es a dir, n'ha parlat ell.

Cloti: Ja deu haver dit un grapat d'inconvenien-
cies.

Sr. Joan: No m'atreveria a dir que no.

Trini: M'acompanyes Joan?

Sr. Joan: Fins a la mort. (s'acomieda dels presents)

Trini: Massa a la vora... A reveure.

Pere: Fins aviat...

Serrandis
Et

(quan Trini i Joan son a la porta apareix
el Periodista)

Periodis: No em voldria fer impertinen, senyora, però
li asseguro que només es tracta de quatre
preguntetes...

Cloti: (Nerviosa, des de que ha parlat amb el
Sr. Joan)

Ja ha vist totes les fotografies?

Period: Tres vegades.

Cloti: Doncs esperis un instant, desseguida estic
per vosté. (Surten tots per la porta del

Vila
Sari
Et

fons. Al cap d'una estona, rea-
pareixen Cloti i Pere.)

ESCENA VIII

CLOTI I PERE

C

(Pere s'asseu en una butaca, mentre
Cloti passeja, nerviosament.)

Cloti: De que heu parlat amb aquest?

Pere: Ell no ha parlat de res. Jo, he parlat de tu
i de mi.

Cloti: Que li has dit?

Pere: Li he dit que jo t'estimava molt.

Cloti: Per qué li has dit aixó?

Pere: Que et sap greu?

Cloti: Per què l'hi has dit, respon?

Pere: Per què es veritat.

Cloti: També es veritat que dos i dos fan quatre i

Cloti: que Paris es la capital de França, i no crec
que se t'hagi ocorregut parlar-ne.

Pere: Si la conversa hagués estat sobre aritmetica

Pere: o geografia, no hauria tingut cap inconvenient
en dir-ho.

Cloti: Però es que no tens altre propòsit que posar-

Cloti: me en ridicol?

Pere: (Extranyat) Jo?

Cloti: Sí, tu. A qué venen aquestes confidències,
grotesques, que ningú et demana? Qué significa

aquest pregonar als quatre vents que estàs tant i tant enamorat de mi?

Pere: (tendre) Que potser menteixo?

Cloti: No ho sé. Però sembla que ho hakis d'anar repetint per a quedar-ne convençut.

Pere: Es perque n'estic convençut, que ho dic.

(Cloti, mig entenedrida, se li asseu a la falda.)

Cloti: Ets un home estrany. Hi ha estones que em sembles un àngel i estones que em sembles un monstre.

Pere: Un monstre? Per què m'ho dius aixó?

Cloti: No sé. Però tu no ets ven bé un home com els altres. Potser es per aixó que ens hem casat.

Pere: T'equivoques. El teu marit no es cap fenomen de barraca de fira. No t'he enganyat en cap moment.

Cloti: No enganyari! Dir la veritat! Quina obsessió!

Pere: D'aixó et queixes?

Cloti: No me'n queixo, però preferiria que no n'abusessis, que fessis una mica com fa l'altre gent.

Pere: Et recordes el que et vaig dir dos dies abans de casar-nos?

Cloti: Com ho puc oblidar? "Senyoreta, no puc viure sense vosté".

Pere: No: "Senyoreta, estic enamorat de vosté".

Cloti: I jo: "Vosté també?" I tu vas dir, amb molta serietat: "Em casaré amb vosté quant vosté vulgui".

Pere: I tu vas respondre, rient com una boja: "Si vol, ens casarem demà passat. Si no, maimés".
I ens varem casar.

Cloti: Escolta, ara, digue'm la veritat: havies begut molt aquella nit?

Pere: Gens.

Cloti: Gens?

Pere: Gens. I tú?

Cloti: Jo molt.

Pere: No me'n vaig adonar.

Cloti: Jo me'n vaig adonar quan ja feia tres hores que estava casada...

Pere: Però, et recordes del que et vaig dir?

Cloti: Que jo era la dona més bonica que havies vist mai...

Pere: No, aixó no t'ho vaig dir.

Cloti: Doncs ho podies haver dit.

Pere: No; per què no era veritat.

Cloti: Com? Tú has tractat doncs que t'agradessin
més que jo?

Pere: Has dit: "més boniques".

Cloti: Més boniques que jo?

Pere: Sí. Moltes.

Cloti: Ets molt amable.

(S'aixeca de la falda, mig enfadada.)

Pere: De manera que no recordes el que demano?

Cloti: Vas dir tantes ximpleries!

Pere: Vaig dir: "No t'enganyaré mai. I a canvi
d'aixó, només et demano una cosa: que em di-
guis sempre la veritat."

Cloti: Ah, tú també vas dir aixó? Poc original.

Pere: I tu vas respondre: "T'ho juro".

Cloti: Ah, sí?

Pere: I fou per aixó que ens varem casar.

Cloti: I per rés més?

Pere: Per moltes altres coses. Però sense aquest
pacte, jo avui no seria el teu marit.

Cloti: A veure, que dius que et vaig dir?

Pere: Que em diries sempre la veritat.

Cloti: Sempre?

Pere: Sempre.

(Cloti es posa a riure, va a la falda de Pere i li fé un petó al front.)

Cloti: Ets un infant.

ESCENA XIX

CLOTI, PERE, CAMBRERA, SRA. PURA, PERIODISTA

(Entra la Cambrera)

Cambrena: Senyoreta, hi ha la seva mamá.

(Entra la Sra. Pura)

Sra. Pura: (Entra plorant i es llença als braços de Cloti.)

La teva pobre mamá!

(La cambrera fé mutis)

Cloti: Que tens? Qué et passa?

Sra. Pura: Ai! Quin conçol, poguer plorar en els braços d'una filla legitima!

Cloti: Feró, mamá: qué es aixó?

Pura: Pots comptar. El teu pare!

Cloti: El papá? Qué ha fet?

Pura: M'ha pegat.

Cloti: (Incredula) Pegat... ell a tu?

Pere: (escandalitzat) Com s'enten? El seu marit?
Pegar-la? a vosté?

Pura: Si. El seu papá politic. Uix! Els homes,
quines hienes!

Pere: Senyora, jo, li garanteixo...

Cloti: Deixa-la. A veure, mamá, a veure. Qué ha
passat?

Pura: Pots comptat, el de sempre: que si ell ha

Cloti: de fumar, que si necessita diners per fumar..

Pura: I vetaquí! (plora)

Cloti: Qué més?

Pura: Jo, és clar, he agafat l'escombra, i, tu
ja em coneixes! (plora)

Cloti: Aixís volé dir que ell s'hi ha tornat.

Pura: I de quina manera, el canibal!

Pere: I amb qué la pegada?

Pura: Amb la má... Amb la má... El covard! Contra
mi... Una pobra dona indenfensa...

Cloti: Pero tu tenies l'escombra...

Pura: Una escombra molt vella...

Pere: Aixó es intolerable! (indignat) I on és,

Cloti: ara, el seu marit?

Pura: A casa... el covard... vol fer creure que

Cloti: l'hi he esquinxat una orella...

Cloti: I a la millor es veritat?

Pura: No sé... Jo he fugit com una boja... He pensat

Pere: la meva filla, la meva filla... Només pensava

Cloti: amb tu. I ja em tens aquí...

Pere: Sentiments que l'honoren senyora.

Pura: I aquí em quedo, hagi vist el seu marit i no

Cloti: Com? hagi dit el que s'ha de dir a un home

Pura: No vull tornar amb aquell salvatge!

Pere: Fa molt ben get, senyora... queda aquí ja no

Pura: Es clar, vosté el defensa a ell... Tots som

Pura: igual... vós far amb una cara legitima?

Pere: S'equivoca, senyora. Si precisament li deia...

Cloti: Tu, calla. Mamá, no vull que et quedis aquí.

Pere: Has de tornar a casa. el seu marit l'ha per

Pura: Tu, filla meva, tu, em dius aixó? Que vols que em mati? et pegada?

Pere: Té raó, la teva mamá. Es pot a dir? calia

Pura: Ai, calli, vosté! Només sentir una veu d'home

ja trovo que m'ofen.

Cloti: Tu, te'n tornes a casa.

Pura: No...

Cloti: Si!

Pura: No....

Cloti: Si!

Pere: No!

Cloti: Qué?

Pere: Que no. La teva mare es queda amb nosaltres, mentres jo no hagi vist al seu marit i no li hagi dit el que s'ha de dir a un home d'aquesta mena.

Cloti: Però és que si avui es queda aquí ja no se'n mourá mai més... Ja la conec, jo...

Pura: Aixó goses fer amb una mare legitima?

Pere: Exacte. Té raó, senyora...

Cloti: Que saps, tu, desgraciat!

Pere: Com s'enten, Diu que el seu marit l'ha pegada. El cas no ofereix dubtes. Qué faries tu, si jo et pegués?

Cloti: Tu? Pegar-me a mi? (Es posa a riure) Quina imaginació!

Sernandiz

(El Periodista treu el cap per la porta)

Period: Perdonin... No voldria molestar... Pero és

Pura: que m'ha oblidat, senyora?

Cloti: Dispensi, senyor periodista, no podria tornar una altra hora?

Pura: (ascerenant-se de sobte) Un periodista? Entri jove, entri...

Cloti: Però, maaaa...

Pura: Que li interessa, jove?

Period: Només quatre paraules sobre la "tournée" de Sud América...

Cloti: No estic per interviús, ara.

Pura: Com s'enten!

Pere: Té raó, senyora, facis càrrec que després d'aquest desagradable drama de familia...

Pura: Soc jo la que el passo i la que sofreixo. Anéu, anéu! Ja la faré jo la vostra feina... No n'hi faig poca de falta en aquesta casa!... Vingui, jove, acosti's...

Cloti: (energica) Mamá!

Pere: Deixe-la; és una dona de caràcter...

(Mentres Cloti i Pere fan

mutis pel fons, Pura ha fet seure
el Periodista al seu costat.)

Pura: Jo li explicaré... Serà encara millor...
Apunti, jove, apunti... Ho sé com si hi hagué
anat... Tant bon punt varen desembarcar a
Buenos Aires, l'embaixador l'hi va enviar un
ram de flors... I la nit del debut, oh!, quin
senyoriu... Figuris que la meva filla...

(Cau el teló lentament.)

FI DEL PRIMER ACTE

ACTE SEGON

La mateixa decoració de l'acte anterior.
Sobre una tauleta hi ha un telefon. Sobre un altre
moble un gramofon. Quan s'aixeca el teló l'escena
està buida. Sona el timbre del telefon. Poc després
apareix Pere per la porta del fons.

ESCENA 1ª

PERE i CLOTI

Pere: *(Al telefon)* Sigui... digui... Si... si...

Esperis un instant. Ja l'avisaré... Amb molt
gust. *(Va a la camera de Cloti, obre, i diu)*

Vila Et demanen al telefon.

Cloti: *(Sortint.)* Qui?

Pere: No sé. No he demanat el nom. Es un home.

Cloti: *(Al telefon)* Digui... Si... Jo mateixa...

Ah! Ola Lluís... Si... *(escolta una estona
i es posa nerviosa. Mirades vers Pere)*

No... No... *(pausa)* Ja t'ho diré una altra
estona... Bé, bé... Si, si... Entés...

Adeu... (penja el receptor) Bé: ja es-
tás satisfet?

Pere: Jo? Per què?

Cloti: Si, home. Has pogut escoltar la conversa.

Pere: Perdona... T'equivoques. No m'he quedat
per aixó.

Cloti: No facis l'enze. A mi no m'agrada que m'
espïïn, saps?

Pere: T'asseguro que t'equivoques! Per què
vols que t'espïï?

Cloti: Aixó, tu ho sabrás. Pero, vaja, a mi no
m'enganyes - eh? Si tu la saps llarga,
jo també.

Pere: Tu deus estar nerviosa per alguna altra
cosa, i ara em vols fer pagar els plats
trencats a mi. Si que estariem bé, que
jo tingués d'espïar les teves converses
telefoniques! Però que et penses que soc?
(tendre) I que et penses que ets, tu?

Cloti: Preferiria més poques paraules i que te'n
haguessis anat quan m'he posat a l'aparell
M'entens? Aixó es el que fan la gent edu-
cada.

Pere: Potser si. Perdona.

Cloti: Perdona... perdona... Quin home! Si vols espiar, si ets malficiat, és el teu dret; però si et descobreixen el joc, no t'arroccis, planta cara! Qué? Vols saber amb qui he parlat? Ja t'ho diré.

Pere: Si no et pregunto rés, Cloti...

Cloti: Saps amb qui he parlat? Amb en Lluís, aquell xicot que vas veure aquí l'altre dia.

Pere: (tranquilament.) I qué?

Cloti: I saps que em deia? Per què ahir no vaig anar a la "Maison Dorée". Per què ahir ens havíem de veure, saps?

Pere: I bé...

Cloti: Però avui hi aniré. Ja ho saps tot. Estàs content, ara?

Pere: No sé per què aquestes coses tan naturals les has d'explicar a grans crits, amb els ulls plens d'ira, amb els nervis a passeig aquesta tarda anirás a la "Maison Dorée", i veurás aquest senyor Lluís... Perfecta-

Cloti: ment. Per què tinc d'estar content, o trist, de saber-ho.

Cloti: Aixís a tu no et fa rés, t'es igual el que jo faci o deixi de fer?

Pere: No és que hem sigut igual; es queestic segur que només pots fer coses raonables.

Cloti: I per què n'estás tant segur?

Pere: I m'ho preguntes? Per què t'estimo, per què tu m'estimes... qué vols que passi, doncs, de dolent, entre nosaltres?

Cloti: Em meravella i em desconcerta aquesta teva tranquil·litat. Jo t'estimo... tu m'estimes... Com ho saps que jo t'estimo?

Pere: Tu m'ho has dit... Tú t'has casat amb mi... Ets la meua dona... Existeix entre nosaltres dos una confiança absoluta... No podem dir-nos altra cosa que la veritat... Com vols que no estigui tranquil, que no estigui content?

Cloti: I... rés més?

Pere: (alarmat de sobte) Cloti, que vols dir? Ha passat alguna cosa... de nou? M'has de dir alguna cosa, Cloti?

Cloti: Ah, ah! L'home impassible... Ja el tenim es-
verat...

Pere: (gravement.) Cloti, no parlis mai lleugerament
d'aquestes coses. (Solemne) M'has de dir res

de nou, Cloti? (pausa) Si, o no?

Cloti: (mig sorpresa pel tó dramàtic de Pere) No...

Pere: No! És clar! Quin moment m'has fet passar,

Cloti! Quin moment! Per un instant, tot ha
trontollat, tot... Oh!, quin mal moment...

Cloti: (entendrida) Ets un infant! (l'abraça)

Pere: Cloti... (es besen)

(Mentre estant abraçats, s'obre la porta
del fons i entra Ramonet. Al veure el
grup, truca a la porta amb els nusos dels
dits. Ramonet va amb el barret posat.
Tipus pinxesc.)

ESCENA II

PERE, CLOTI i RAMONET

Ramonet: Es pot entrar? Endavant! Gràcies, amb el teu
permís. I ara, senyores i senyors, Visca

l'amor.

Cloti: Tu, Ramonet! Que vens a fer aquí?

Amoris

Ramonet: Aquesta es la rebuda que es fa a un germanet
després de dos cents anys de no veure'l?

(Per Pere) Aquest es el teu... senyor?

Pere: Per servir-lo.

Ramonet: El feia de més edat.

Cloti: Pero no et vaig dir que no possessis mai més
els peus a casa meva?

Ramonet: Aixó m'havies dit, germaneta del meu cor?

No me'n recordava. Però, vaja; t'ho perdono.

Cloti: Gràcies. I ara, ja t'estàs entornant.

Pere: Cloti! Que és el teu germà...

Ramonet: Perfetament. I germà legitim, com diu molt
bé la mamá. Però aquesta, no té cor.

Cloti: Quina barra!

Ramonet: Estigues tranquila, que no vinc a rescalfar-
te la veu de la sang. Vinc pel senyor.

Cloti: Al meu marit no li has de dir rés.

Ramonet: Veurás; si no l'hi hagués de dir rés, ja no
hauria pujat. Hem de tenir una entrevisteta.

Pere: Amb mi?

Cloti: Ja sé el que li has de dir.

Ramonet: A sole.

Cloti: Et demanaré diners.

Ramonet: A soles.

Cloti: Però tú no n'hi donarás cap, m'entens?

Ramonet: No prejudgis, germaneta, no prejudgis...

Pere: Cloti, sigues bona noia... Deixa'm amb el teu germà.

Ramonet: A soles.

Cloti: Ni un centim, eh?

Pere: Apa, Cloti, apa...

(L'acompanya cap a la porta de la dreta, per on Cloti fa mutis. Quan ha desaparegut Ramonet, fa un gran sospir de satisfacció, i repeteix.)

Ramonet: A soles, gràcies a Deu!

ESCENA III

PERE i RAMONET

Pere: De manera que vosté es aquell germà fantasma?

Ramonet: No tant fantasma, no tan fantasma...

Pere: M'ha parlat molt de vosté.

Ramonet: En deuen haver parlat molt malament.

Pere: Bastant.

Ramonet: No m'extranya. Sempre he tingut mala premsa

- Ramonet: dintre la família. En el fons, em penso que es que no m'estimen.
- Pere: I ara, no digui aquestes coses!
- Ramonet: Tracte'm de tu, si t'és igual. Ja som parents suposat. Sempre hi ha més confiança.
- Pere: Com li sembli.
- Ramonet: Com te sembli, vols dir.
- Pere: All, tens raó! (tots dos riuen)
- Ramonet: Em sembla que ens entendrem. M'ets simpatic.
- Pere: Moltes gracies.
- Ramonet: No hi ha de què. (pensa)
- Pere: I bé?...
- Ramonet: La Cloti ha dit que jo et demanaria diners.
- Pere: Es vritat.
- Ramonet: Doncs bé: suposat que ho ha endevinat.
- Pere: Ah?
- Ramonet: Si. Ha dit també, que no em donessis ni un centim.
- Pere: Es veritat.
- Ramonet: Doncs a la llarga, ha de resultar mentida.
- Pere: De debó?
- Ramonet: Sobre aquest punt no admeto bromes.
- Pere: Per qué els vols els diners?

Ramonet: I ara, quina pregunta! No me l'havien feta mai - els que em coneixen, supòsat -.

Pere: Ja has sentit el que m'ha recomanat la teva germana. Es el meyns que et puc demanar em penso. Per què els necessites?

Ramonet: Mira, els diners no es necessiten per aixó, per alló, o pel de més enllá! Els diners només es necessiten, a seques, i prou.

Pere: I jo, ara, en necessito. Per què? Uil, és tan llarg d'explicar... i tan pesat...

Pere: Bé, doncs; per mi, no cal que et cansis.

(S'aixeca.)

Ramonet: Epl! qué es aixó? Mai m'hauria pensat que a un cunyat nou de trinca se'l despatxés aixís.

Pere: Perdona, no t'he volgut ferir.

Ramonet: Oh, bé... Ara... Es facil de dir.

Pere: De debó, dispensa.

Ramonet: Vaja, dispensat. No soc rancuniós.

(li dona la mà.) Aixó dels diners, aviat ho entendrás. Jo no en tinc cap; tu, en tens molts.

Pere: No gaires.

Ramon: Com s'enten? Doncs per què t'has casat?

Pere: Jo?

Ramon: Bé; vull dir que no entenc per que s'ha casat ella, suposat. Però, és igual. Heu fet un casament d'amor. També m'agraden els casaments d'amor. Però quina culpa hi tinc jo si necessito tres centes pessetes?

Pere: Ah! Només aixó... Em pensava qui sap del que es tractava...

Ramon: Rés. Si és una misèria... Quatre centes pissetes...

Pere: Quatre centes o tres centes?

Ramon: La veritat, la bona veritat, amb la má al cor és que en necessito cinc centes... Però, és clar, alló que es fá, un no vol abusar... A la primera entrevista no hi ha prou confiança...

Pere: Deu n'hi dó, Deu n'hi do... Esperat un moment vaig a buscar aquests centims.

Ramon: Per mi, no et molestis... No em vé d'un minut.

(Pere fa mitlis per la porta del fons)

Ramon: (molt satisfet) Vaja! Es un bon cunyat. Un excel.lent cunyat. Un cunyat

"tres cepes"...

(Pel fons entra la senyora Pura)

ESCENA IV

morena
RAMONET, SRA. PURA, poc després PERE

Sra. Pura: Fill meu! Qué hi fas aquí?

Ramonet: Visita de compliment.

Pura: I tan deixat sol?

Ramonet: Només un instant.

Sra. Pura: I qué? Has trobat feina a l'últim?

Ramonet: No es pot dir que no.

Sra. Pura: T'han tornat a admetre al bar?

Ramonet: No es pot dir que sí.

Pura: Entesos.

Ramonet: Avui he trobat el papá, davant del bar.

Sra. Pura: I què? Qué t'ha dit?

Ramonet: Estava molt tris. Plorava i tot.

Sra. Pura: Plorava? Que hi entrava o en sortia del bar?

Ramonet: Tot just hi entrava.

Sra. Pura: Pobret! Si plorava abans d'entrar-hi, es que deu estar trist de debó. Quina pena em fá!

(Entra Pere amb un sobre els dits.)

Davi
dit (home)
Pere: Ola, mamá. Com et trobés?

Sra. Pura: Tu dirás; malament, com sempre.

Ramonet: Com sempre?

Sra. Pura: Ai! Les penes, les penes... Tot fa farcell...

Ara mateix, aquest m'acaba de donar molt males notícies. Només em faltava aixó!

Pere: Qué passa?

Ramonet: Rés... L'història del papá...

Pura: Com s'entén, rés? El teu pobre pare plora, i rés? Crieu fills, crieu fills!

Pere: Qué li passa al seu marit?

Sra. Pura: Vosté dirá! Sol, abandonat, per aquests mons

de Deu, gemegant les seves penes... Ai Deu meu, a aquest mon, només hem vingut a patir!

(plora)

Pere: Senyora, no s'ho prengui així...

Ramonet: Consóli-la, consóli-la... (li agafa el sobre)

(dels dits.) Es el meu, eh?

Pura: (s'adona de l'operació i para en sec de parlar)

Qué? Ja estem així?

Ramonet: ((fent el desentés)) Així vols que aquesta carta

la tiri desseguida al correu?

Pere: Quina carta?

Ramonet: Quina vols que sigui?

Pere: No sé de quina carta em parles...

Ramonet: I ara! Que no et trobes bé?

Pura: Ramonet!... Ramonet!

Ramonet: Es bona aquesta! Fa cinc minuts que m'acabes

de dir: "calla!: em vindrà bé; ara que surts

em tirarás aquesta carta al correu. Porta mol-

ta pressa". La vas a cercar, me la dones, i ara

ja no te'n recordes?

Pere: Jo t'he dit aixó? N'estás segur?

Pura: Ramonet!... Ramonet!!... Ramonet!!!

Ramonet: Mamá!... Mamá!!... Mama!!!

Pere: No ho entenc, francament.

Pura: Ramonet, el cor de les mares no s'enganya mai.

Ramonet: Tens raó. (tendre) Vols que li digui alguna

cosa al papá?

Pura: Ai! El pobre home! Digue-li que fa molt mal

fet de tenir-me tan abandonada...

Ramonet: Dei-xe-ho a les meves mans... Tot s'arreglará.

A reveure...

Pere: (Acompanyant-lo a la porta) Qué volies dir amb

alló de la carta?

Ramonet: Hi posaré segell d'urgencia, eh?

Será millor. Apa! (fa mutis)

Pere: (intrigaadíssim) No ho entenc, vaja, ho ho entenc!

Pura: Que es el que no entens?

Pere: Aixó de la carta... No sé a que es podia referir...

Pura: Al sobre que l'hi has donat es referia...

Pere: I ara, el desgraciat! El vol tirar al corréu?

(fa gest de sortir a cercar-lo.)

Pura: (aturant-lo.) Estigues tranquil. No es distreuré! Eren diners, oi?

Pere: Si. Però no entenc per que ha tingut de fer tota aquesta comédia.

Pura: Escolta, que caus del niu?

Pere: De quin niu?

Pura: Tota aquesta comédia l'ha feta per que jo no sabés que t'havia demanat pessetes. Ho entens, ara?

Pere: Ah!! Vetaqui!! Es clar... Pobre xicot... No era delicat... Com el dec haver fet patir!

Pura: No gaire.

Pere: Em sap greu. Però jo, pobre de mi, no hi puc

fer més: quan em compliquen un xic les coses, ja no ho entenc. Estic viciat amb la senzillesa de la veritat.

~~(Entra Cloti)~~

ESCENA V

PERE, SRA. PURA, CLOTI

Vila

Cloti: ~~Ja se n'ha anat?~~

Pere: Ara fa un moment.

Cloti: T'ha demanat diners, suposo?

Pura: ~~(Interrompent a Pere que va a respondre)~~

No. Es curiós, però no n'hi ha demanat.

Cloti: Com ho saps, tu?

Pura: ~~(Igual que abans)~~ He arribat quan començaven a parlar. Oi Pere? S'han fet molt amics. En el fons, és simpàtic, eh, el meu fill?...

Cloti: Es veritat que no t'ha demanat diners?
Doncs que et volia dir, amb tan secret?

Pere: Secret? No, si és molt senzill...

Pura: El volia conèixer. Es natural. Al fi i al cap és el marit de la seva germana. Oi?

Cloti: T'ho pregunto a tu, Pere: t'ha demanat

- Cloti: diners, si o no?
- Pera: No t'exaltis, dona...
- Pera: Com vols que no s'exalti amb aquest posat d'enze que fá? Es per fer creure a qualsevol que si que te n'ha demanat de diners. Pobre fill meu! Si jo no ho hagués vist, m'ho faries creure a mi i tot! Quin home! Digues la veritat, no costa rés...
- Pere: Vol que sigui la veritat?
- Pera: (amb un riure forçat.) Vaja, prou, no en parlem més. Avui no et trobes bé. No sé que et passa. Ara mateix, amb el Ramonet, s'ha anat armant un altre embolic: el fa esperar per donar-li una carta per que li tiri al córreu, i al cap d'un instant ja no es recordava de que existís la carta ni el córreu. I aixó que déia que era urgent!
- Cloti: Una carta urgent? A qui l'has escrita?
- Pere: A ningú...
- Pera: Com s'enten! Em vols fer passar per mentidera, ara? A mi, que ho he vist amb aquests ulls? Pere, no m'hauria cregut mai que fossis així...

Cloti: Molt bé, molt bé... El senyor escriu cartes

Pere: d'amagat... Però per mi no t'amoinis... Pots

Cloti: estar tranquil... No t'espiaré, jo.

Pere: Cloti! Aixó pots pensar de mi?

Pura: (apart a Pere) Si li dius la veritat et treu-
rá els ulls!

Cloti: Calla... calla... Prou excuses...

*Timbre
telefon*

(sona el timbre del telèfon. Pere
agafa l'auricular.)

Pere: Si, digui... si... Esperis... (a Cloti) Et
demanen.

Cloti: A mi?

Pere: Em penso que es el mateix d'abans.

Cloti: (al telèfon) No és aquí. S'ha equivocat de
número. (penja l'auricular)

Pere: Que s'ha equivocat? Si m'ha dit el teu nom,
ben clar...

Cloti: (violent) Et dic que s'ha equivocat de número,
m'entens?

Pura: Com estás avui, Pere... Ja no comprens ni que
hi hagin equivocacions telefòniques...

Cloti: Vés, ves a prendre un xic l'aire... Et farà
bé.

Pura: Té raó; et convé esbargir-te una mica.

Pere: Per què? Si no em trobo pas malament...

Clotid: De passada em comprarás cigarrets... M'he
quaçat sense...

Pere: Si tu ho vols, Cloti...; amb molt gust. Però
aa et posis així, em fas molta pena. (se'n va)

Cloti: Ja saps de quina marca els vulls?

Pere: (des de la porta, girant-se) Es clar que ho
sé. Creus que puc oblidar res del que a tu
t'agrada? (Fa mutis)

ESCENA VI

CLOTI i SRA. PURA

(Cloti es passeja nerviosament. Al cap
d'uns moments, pregunta:)

Cloti: Ja es fora?

(Pura obre la porta del fons i hi
treu el cap)

Pura: Si. Ara ha tancat la porta.

(Cloti se'n va rapidament al telefon
i marca el número. Mentre espera que
lo respongui, parla a la seva mare.)

Cloti: Vols fer el favor de deixar-me sola, mamá?

Pura: Misteris, també per mi?

Cloti: (al telefon) Es el Circol Equestre? Vol dir al senyor Lluís Balaguer que es posi a l'aparell?..... De part d'aquella persona que ell ha telefonat fa un moment. Ja sap qui és. (a la Sra. Pura) Veste'n mamá. Si vols, escolta de darrera la porta, però veste'n.

Pura: (amb dignitat ofesa) Per molt més poca cosa que el que m'acabes de dir, me'n vaig anar de casa del teu pare.

(Fa mutis, pel fons)

Cloti: (després d'un temps al telon) Si, si, soc jo... Cada vegada que has telefonat hi havia el meu marit davant... oh, a tú, es clar....

Pura: Si, si, és veritat. Ja t'ho ha vingut a contar? L'he trovada aquest matí i l'hi he dit tot el que m'ha passat per la boca. I a tú

Cloti: també, pocaverkonya.... No ho negues; ho sé de debó... Si; ella mateixa m'ho ha explicat.

Pura: No, gelosa, no. De tú? Ja! ja!... No, no, veste'n a passeig! No et vull veure més.....

Cloti: Si, si, mai més..... No avui, de cap manera

..... En tot cas, ha d'ésser desseguida

..... Dintre cinc minuts hi seré.

(penja l'auricular i se'n va rapidament a la seva cambra. L'escena resta deserta uns instants. Pura entra pel fons amb aire apesarat. Cloti surt de la seva cambra. Mentres parla amb Pura s'arregla el capell i es corda els guants.)

Pura: Vaja! Ja hi tornem a ser? Ja s'ha acabat

Cloti: la tranquil·litat? Tant bé que estavem...

i, alsa!... torna a començar: disgustos, crits, cares llargues...

Cloti: Ningú et demana la teva opinió.

Pura: D'aixó em queixo. No te'n dones vergonya d'anar a córrer altra vegada darrera d'aques beneit? Encara no el coneixes prou?...

Cloti: També et conec a tu.

Pura: Tot una senyora casada perdent el cap per un noi maco d'aquests... Potser ja no t'en recordes que ets casada, que tens un marit?

Cloti: I tú, que no te'n recordes? Qualsevol diria

Morera
E

Vila
E

Cloti:

que et preocupa molt, el papá!

Pura: (ploriquejant.) Ah! Per qué m'ho has de dir aixó, eh? Ganes de remoure'm les penes... Pobre Pláciá, pobre Pláciá... Ah! però jo el respecto.

Cloti: Només faltaria! Adéu. (se'n va cap a la porta)

Pura: Bé; i que li dic al teu home quan arribi?

Cloti: Que me n'he anat.

Pura: Que has anat on?

Cloti: Als llims!

*Timbre
telefon*

(Fa mutis pel fons. Pausa. Sona el timbre del telefon, i Pura i vá)

Pura: Bigui... Si... si, és aquí... No, la senyoreta Cloti no hi és, ara... El seu marit tampoc, però no pot trigar a arribar. No hi ha de què... de part de qui li diré senyoreta? De part de qui? (no contesta.)
Deixa l'auricular) Vaja, una altra frenética. (Va lentament cap al balcó i mira al carrer. Se suposa que veu a Pere)
 Pobre, Pere, pobre Pere! Em fas més pena

que el pobre Plàcid! (Deixa el balcó i se'n
va cap a la gramola a posar una
placa)

A veure si ho alegrem una mica, aixó.

(Engrega el disc. Es una rumba cuba
na) (Entra Pere pel fons, amb
unes quantes capses de tabac an-
glés a la mà.)

ESCENA VII

PURA i PERE

Pere: *Dani*
(caxas
tabac) Ola, ola! Música i tot! Aixó s'anima!

Pura: T'agraden les rumbes?

Pere: Molt. On és la Cloti?

Pura: Ah! Una rumba ben ballada... qui tingué
vint anys!

Pere: On és la Cloti?

Pura: Ah! Abans no me'n oblidí: ha telefonat una
senyora demanant per tú. No ha volgut dir
el nom.

Pere: Está bé. On es la Cloti?

Pura: La Cloti... la Cloti, ha sortit.

Pere: Ha sortit?

(vaa parar la gramola) I on ha anat?

Pura: No sé... Tot plegat ha dit: "ai, tens raó!"
I vinga el gran trafec, posar-se el barret
i passi-ho bé.

Pere: Però no ha dit on anava?

Pura: Si, és clar que ho deu haver dit - ho diu
sempre, ella, pobreta - però ara no men recor-
do.

Pere: (Deixa les capses de tabac damunt la taula)
Ah! Es estrany.

Pura: Estrany? No. Ja saps com és ella. Té tan
poca memòria... A la millor s'ha recordat, de
sobte, que féia tart a alguna banda...

Pere: No, senyora. La Cloti té una bona memoria.
No s'oblida mai de rés... Es un dels seus
orgulls... (S'assen, pausa)

Pura: Bé... No t'has de quedat tant ensopit, per
aixó. Qualsevol diria qué sap qué passa...

Pere: Vosté creu que sembla que passa alguna cosa?

Pura: Ò ara, quina pregunta! Jo no crec ni deixo
de creure rés. Jo faig conversa...

Pere: I rés més?

- Pura: Sou molt delicats, vosaltres. Molt delicats, i una mica ximples. Si vols que et digui la veritat, em penso que esteu massa enamorats.
- Pere: Vosté creu que es pot estar massa enamorat?
- Pura: Pere, pel que més vulguis, no em facis aquestes preguntes. Em posa fora de mi, que em preguntes. I més, amb aquestes coses del cor. Amb el pobre Flàcid hem estat més de vint anys sense parlar d'amor...
- Pere: No cal pas parlar-ne...
- Pura: No va per tu, aixó que déia... Em refereixo a la Cloti. No et pots pensar com la tens. Pobra noia! No me la puc treure del damunt, tot el sant dia amb la mateixa cançó: mamá que soc feliç! Mamá que soc feliç! que el meu Pere, que no hi ha ningú mes com ell en el món! Que beneit el dia que el vaig conèixer!... Oh, és una obsessió...
- Pere: Així li parla, a vosté?
- Pura: Potser faig mal fet de dir-te aquestes coses... Seria millor que no ho sabessis... Després, aixó, els homes només ho feu servir per tenir-

nos més esclaves. Penseu: com que està enamorada ja les aguantarà prou les calaverades...

Pere: No li sapiga greu de dir-me aixó, senyora. Si sabés el bé que em fá...

Pura: Ara mateix, quan tu has sortit, ella ha anat corrents al balcó, a mirar-te com sorties. I et seguia amb una mirada tendra...

Pere: De debó, senyora?

Pura: Fins l'he renyada. Li he dit: "sembleu criatures" Ella, com si no m'hagués sentit, ha respost: "El meu Pere!" Em portarà aquella mena de cigarrets que jo més estimo... Encara que hagi de seguir vint estancs."

Pere: Es veritat, senyora. Es veritat. (S'aixeca transportat d'alegria) Vosté es una santa dona, una santa dona. Em deixa que l'abraci? (Ho fá) I que li faci un petó? (La besa al front) Oh, que es bonica la vida...

Pura: (desfent-se de l'abraçada mig eternida.) Prou, prou, no n'hi ha per tant... Ets un bon noi, Pere, ets un bon noi...

(mentres diu aquestes paraules, Pura fá mutis)

per la dreta. Al cap d'uns instants, apareix la Cambrera pel fons.)

ESCENA VIII

PERE, CAMBRERA, FIFI

Cambrera: *Pujol* Hi ha una senyoreta que demana per vosté.

Pere: (distret) Molt bé, molt bé...

Cambrera: Que la puc fer passar?

Pere: A qui?

Cambrera: A aquesta senyoreta.

Pere: Una senyoreta?

Cambrera: Sí, que el vol veure a vosté.

Pere: Qui és?

Cambrera: No sé... M'ha dit un nom com Fifi o Titi,
un nom d'aquests...

Pere: No ha dit que volia?

Cambrera: No.

Pere: Bé, fes-la passar.

*Pujol
abandona
&*

(Cambrera fá mutis. Uns moments després reapareix acompanyant a Fifi i torna a fer mutis.)

Fifi: Es amb el marit de la Cloti que tinc el gust de parlar?

Fafa: Si, senyora.

Fifi: Senyoreta...

Pere: Perdoni; senyoreta.

Fifi: Perdonat. Puc seure? (Pere li assenyala una
cadira i s'hi asseu) Vinc a fer una visita
d'aquelles tant desagradables.

Pere: Desagradables? No, senyoreta, de cap manera...

Fifi: Si, si... Perfectament desagradable. Vinc a
fer un escàndol.

Pere: Un escàndol? Per què?

Fifi: Ho he promés, i acostumo a complir la paraula.

Pere: A qui ho ha promés?

Fifi: A certa persona... aquest matí.

Pere: No la voldria ofendra, però ara com ara la
trobo més aviat poc escandalosa.

Fifi: Tot vindrà, tot vindrà... Em dic Fifi, es a
dir, no em dic Fifi, però em coneixen per Fifi.

Pere: Es un nom molt bonic.

Fifi: Molt. Vosté coneix el senyor Lluís Balaguer?

Pere: No... No recordo...

Fifi: Si, el coneix. Va estar en aquesta casa l'en-
demà que vosté i la seva... senyora, havien

arribat d'América.

Pere: Ah!, sí. Un xicot jove, molt simpàtic. Precisa

ment avui hi he parlat per teléfon.

Fifi: Vosté?

Pere: Rés, dues paraules... No demanava per mi.

Fifi: Demanava per la seva... senyora?

Pere: Efectivament.

Fifi: Bé. Doncs aquest jove tant simpàtic és el meu... promés, des de fa set mesos.

Pere: Ah!... La felicito.

Fifi: Aquest jove tan simpàtic havia estat molt amic de la seva senyora abans de que ella anés a

América.

Pere: Si ja ho sabia.

Fifi: Ah!, ja ho sabia?

Pere: Sí; que hi trova de particular?

Fifi: No soc jo la que hi tinc de trobar rés de particular... No és cosa meva. Però, anem al fet.

En Lluís és el meu promés; jo l'estimo molt, molt; tot el que es pot estimar a un home.

Pere: Ah!, senyoreta, com em plau aquest llenguatge...

Fifi: Des de que la Cloti ha tornat d'América, ha

Pere: fet tots els possibles per tornar a revifar
aquella antiga... gran amistat.

Pere: Qué vol dir?

Fifi: Que no ha deixat a en Lluís de petja, que ha
fet tots els possibles per separar-lo de mi.

Pere: Per què?

Fifi: Per què? No ho entén, encara? No entén que
em vol eliminar a mi, per quedar-se-l ella
sola?

Pere: (molt tranquil) Vosté está molt excitada, se-
nyoreta, per no dir... ofuscada. Vosté so-

frix un error.

Fifi: Ah!, no em vol creure? I si li dic que aquest

matí, ens hem trovat amb la seva... Cloti, que

ens ho hem dit tot, que hem estat a punt

d'arribar a les mans, tampoc em creurá?

Pere: No, senyoreta.

Fifi: I si li dic que ahir a la tarda, a les cinc
de la tarda, la seva... Cloti va anar al ta-

ller d'en Lluís, del carrer de Mallorca? I

que l'altra setmana hi havia anat dos cops

més?...

- Pere: Prou, senyoreta. Li prohibeixo que digui
- Fifi: cap més paraula. No vull escoltar mes mentides.
- Pere: *potré demostrar mol, per que hi ha*
- Fifi: Mentides? Ah, vaja... Ara ho comprend... està de sort la Cloti... quan aquest matí, l'he amenaçada de venir a trovar-lo a vosté, ella m'ha dit: "fes el que et sembli". Es clar. Amb un marit així, es pot estar tranquila.
- (pausa) *amb aquest miserable xafardeig...*
- Pere: I era aquesta l'escena desagradable que
- Fifi: m'anunciava?
- Fifi: Pel que veig, m'he equivocat.
- Pere: No lá en guardo cap rancúnia.
- Fifi: Gràcies. Puc fumar? (va per obrir una de les capses de cigarrets de damunt la taula)
- Fifi: (la seva cigarrera.)
- Pere: No; d'aquests no. Tingui. (Li en ofereix de la seva cigarrera.)
- Fifi: Podria dir-me per què no vol creure aixó que l'hi he explicat?
- Pere: No és que no ho vulgui creure; és que no ho puc creure. Si en tot el que conta vosté hi hagués tant sols una ombra de veritat, Cloti

hauria estat la primera de dir-m'ho.

Fifi: Ah, caram! I si jo l'hi demostrés?

Pere: No m'ho podré demostrar mai. Per que hi ha veritat més profunda, més viva, una veritat superior a les paraules, als fets, a les accions... Jo tinc una fé absoluta amb Cloti. Una fé a l'alçada del meu amor. Com vol que un sentiment tan pur pugui ni tant sols admetre diàleg amb aquest miserable xafardeig... I vosté diu que l'estima al seu Lluís?

Fifi: Ah!, aixó tampoc s'ho creu?

Pere: I ell, a vosté?

Fifi: Que sé jo...

Pere: No l'hi ha dit mai, ell, que l'estima?

Fifi: Uf! Més de mil vegades.

Pere: Ah! I vosté no se'l creu! Si l'estima de debó hauria de recollir aquestes paraules seves i fer-l'hi un altar dintre el seu cor, perquè son la única veritat. No ha de fer cas de rés més. Aquesta única veritat ha d'il·luminar tota la seva vida. Els dubtes, les malfiances, son un material innoble, que no encaixa amb

- Fifi: l'amor. Si ell l'hi ha dit només una sola
 Cloti: vegada que l'estima, cregui-s'ho, però cré-
 Pere: gui-s'ho de debó, i aleshores, aquest amor
 Cloti: serà veritat. (pausa)
 Fifi: Si vol que li sigui franca, d'aquesta entre-
 Fifi: vista n'esperava moltes coses, i totes poc
 vulgars, pero no esperava que s'assemblés el
 Pere: que ha passat. Jo creía trobar-me un home...
 Cloti: normal.
 Pere: No la voldria haver decepcionada.
 Fifi: (aixecant-se) No, no... Tot el contrari...
 Realment, cada dia se'n veuen de noves...

(Entra Cloti pel fons)

ESCENA IX

PERE, FIFI, CLOTI

Vila
 Cloti: *8* Com! Qué hi fa aquesta dona aquí...

(Pere va rapidament al costat de
 Cloti i li posa lá má sobre l'espatll)

- Fifi: N'óia, l'enhorabona. Tens un marit que no
 te'l mereixes...
 Pere: Cloti! Ni una paraula. Tu no la coneixes
 aquesta dona. Ni ella et coneix a tu.

Fifi: Quin número!

Cloti: Qué ha vingut a contar?

Pere: Calla, Cloti. T'ú no la coneixes aquesta dona.

Cloti: Però...

Pere: No la coneixes, veritat Cloti?

Fifi: Només falta que ara resulti que no ens coneixem...

Pere: No la coneixes, oi?

Cloti: No...

Pere: No! No la coneix! (adreçant-se a Fifi) Ho veu? No la coneix! Aquesta es la bona veritat, la única veritat!

(Fifi fa mutis amb un somriure entre de menyspreu i de llástima.)

T E L L

A C T E T E R C E R

La mateixa decoració que els actes anteriors.
 En aixedar-se el teló es troba Ramonet sol en esce-
 na. Està repapat en una butaca fumant un gran cigar.
 Vesteix una bata que pertany a Pere.

ESCENA 1ª

RAMONET i CAMBRERA

Ramonet: (cridant) Epl, noia. (pausa) Isabel!

(en vista de que nov vé ningú, pica
de mans, com en un café. Tampoc res-
ponen. Aleshores, s'aixeca amb molta
mandra, i diu:)

Quin servei! (des de la porta del fons)

Isabel! Isabel! (se'n torna a seure)

Quijol
 Cambre: (apareix per la porta del fons) Em crida
 el senyoret?

Ramonet: Acosta't més, que no et sento.

Cambre: (fa dos passos endavant) Qué desitja, el
 senyoret?

Ramonet: No t'entenc d'una paraula. Acosta't més.

Cambrera: (Avança dos passos i en veu mes alta)

Cambrera: Qué desitja el senyoret?

Ramonet: Noia, no sé si és que sordejo o que tu no tens veu. No sé que em dius. Acosta't.

Cambrera: (ella ho fá) Acosta't més. No tinguis por, dona! (quan la té al seu costat)

Ramonet: Ara! Aixó han d'anar avui en dia les converses entre els senyors i el servei.

Cambrera: (Li passa la mà per la cintura)

Qué em déies, reina?

Cambrera: Qué desitja, el senyoret?... (fa gest

Ramonet: d'apartar-se)

Ramonet: De moment, el senyoret desitja que el respecte amb que se'l tracti no exclogui la familiaritat. En el fons, tots som germans, encara que ens separi la... posició social.

Cambrera: Apa, digui: qué vol?

Ramonet: Posades les coses al seu lloc, el senyoret desitja que li portis una copa de rom.

Cambrera: No n'hi ha senyoret. Vosté se'l va acabar ahir.

Ramonet: Ah, si? Doncs porta'm conyac.

Cambrera: Tampoc n'hi ha. El senyoret no recorda que se'l va acabar abans d'ahir?

Ramonet: El senyoret no es recorda mai de les coses tristes. Que hi ha doncs, per veure?

Cambrera: Em sembla que no queda rés. El senyoret s'ho ha acabat tot.

Ramonet: Però les botigues están obertes, suposo

Cambrera: Sí. Però la senyoreta va dir que no comprés més licors, per qué diu que com que només en bevia el senyoret, no valia la pena.

Ramonet: Bonic! Molt bonic! Está bé aquesta manera de fer quedar la familia davant del servei! I el senyoret Pere que hi diu amb aixó?

Cambrera: No diu rés.

Ramonet: Naturalment. Es la seva feina.

Cambrera: Destitja alguna cosa més, el senyoret?

Ramonet: Alguna cosa... més? Alguna cosa menys, deus voler dir.

Cambrera: Amb el seu permis, doncs, me'n vaig.

Ramonet: Amb el meu permis, no te'n vas. El senyoret desitja que li facis una estona

de companyia. El senyoret està molt trist.

Camb: Està molt de broma...

Ramon: No seré per qué el vi m'hagi pujat al cap. La que hauries d'estar una mica de broma, ets tu, suposat.

Camb: Ape, deixi'm anar...

Ramon: On vols anar que espiguis millor que aquí?

Camb: Tinc feina...

Ramon: Si tens feina, encara amb més motiu. Que potser t'agrada treballar?

Camb: No gaire, senyoret.

Ramon: És la primera cosa sensata que et sento dir.

Camb: Però la feina s'ha de fer...

Ramon: O no s'ha de fer. Ja fa temps que ho tinc resolt aixó. De feins, val més buscar-ne que no pas trobar-ne.

(Pel fons entra la Sra. Pura que ha sentit aquesta darrera frase.)

ESCENA II

RAMONET, SRA. PURA i CAMBRERA

moreira
Pura: Ramonet, Ramonet!

Ramonet: Mamá?

Pura: Ramonet! Ramonet, Ramonet! (a la cambrera)
 Vosté, vágise-n. (Cambrera fá mutis)

Ramonet: Mamá, fes el favor de no parlar-me amb
 aquest tó davant del servei.

Pura: Que tu no siguis bó per rés, tot i sentint-ho
 en el meu fons del meu cor de mare amantíssima,
 passa! Però que a més a més de viure tu
 amb l'esquena dreta vulguis desencarrilar
 els que encara treballen, aixó, ja passa de
 la mida.

Ramonet: La passió et cega, mamá. ✱

(Sana el timbre del teléfon)

*timbre
 telefon*

Pura: Ramonet, mira qui demana.

Ramonet: (té mandra d'aixecar-se) Mamá!

*timbre
 telefon*

Pura: (imperativa) Rramonet! Ramonet! ✱

(torna a tocar el timbre)

Ramonet: Mamá, tu ja estás dreta...

(la Sra. Pura vá al teléfon)

Pura: (al telefon) Digui?... Si?... Ah, el senyor
 Joan! Com ho passa, senyor Joan? Digui, digui
 senyor Joan... No, la nena no hi és en aquest
 moment... Si, aquesta nit marca a Saragossa...

De debó, de debó... Si telefona més tart li trovará... Passi-ho bé... (penja l'auricular)
No et pots aixecar d'aquí?

Ramonet: Deixam-ho aprofitar. Em sembla que se'ns acaba.

Pura: Calla! No m'hi facis pensar. No pot ser que la Cloti faci aquest disbarat. Em fa l'efecte que a darrera hora ha de passar una mena de miracle que ho ha d'arreglar tot.

Ramonet: Si, si... miracle. Sabessis el recadet que m'ha fet dur avui.

Pura: Però está decidida de debó?

Ramonet: Qué si está decidida? M'ha fet anar a trobar el... jove. L'organització és perfecta. Rica presentació. Ho hi falta cap detall.

Pura: Pobre Pere! Quina pena em fá!

Ramonet: I a mi!

Pura: Oh, tu, tu...

Ramonet: De debó. Es un xicot que es fa apreciar. No té mai un no... Creu-me que si no es tractés d'una germana, em penso que ho xerraria tot.

(Entra Cloti. Va vestida de carrer)

Vila
ESCENA III

RAMONET, PURA, CLOTI

Cloti: Ja has vist en Lluís?

Ramonet: Si.

Cloti: I qué?

Ramonet: Tu diràs. Entesos.

Pura: Però, Cloti, ja et dones compte del que fas?

Cloti: Perfectament. I a vosaltres que us importa?

Pura: Cloti, qué soc la teva mare!

Ramonet: I jo el teu germà!

Cloti: I bé?

Ramonet: Quina cara li farem a aquest pobre home, quan sàpiga que tu has fugit?

Cloti: Haguessiu començat per no venir a gandulejar en aquesta casa, i no l'hi haurieu de fer cap cara especial.

Pura: Cloti, reflexiona: per què vols abandonar aquesta tranquil·litat, aquest benestar?

Ramonet: Ai, sí!

Pura: Tot per anarte'n amb aquest cap de trons que et plantarà al cap de vuit dies? Com si no el coneguessim.

Cloti: Es inútil tot el que hem diguem. Ja coneixeu el meu caràcter. He decidit això, i això serà.

Pura: Hauries de tenir una mica més de cor, Cloti.

Hauries de pensar que el teu marit t'estima molt. Ai, si jo ho hagués pogut dir així, el pobre Plàcid, ara no em ploraria. No trobaràs ningú més que et tingui tant contemplada.

Cloti: M'estima! M'estima! Ditxosa cançó! Si es això el que em desespera més. Tot el sant dia amb aquest home al davant que em contempla com una adoració. Que no es un home ni es res. No té caràcter, ni amor propi. Es com un nen. No enten res, s'ho creu tot; amb les seves manies de la veritat, tothom el fa combregar amb rodes de molí... Es insuportable!

Ramonet: No te'n dones compte i estàs fent el retrat del marit ideal.

Cloti: No pas per mi. Jo necessito un home més home, que tingui tants defectes com vulgui, però que sigui decidit, que planti cara. En aquesta casa jo

m'hi moriria de consunció. No puc mes. Necessito aire, veure cares noves, gent una mica divertida.

Pura: No et queixis! Si fas el que et dona la gana!

I saps que podries continuar fent-ho...

Cloti: Es aixó, veiéu, el que em repugna. Em fa l'efecte que estic enganyat una criatura, i em fa pena. Preferieixo que de una vegada ho vegi clar i no faci riure més a la gent.

Ramonet: Doncs per qué t'hi casaves?

Cloti: Va ésser ell que es va casar amb mi. A hores d'ara, encara no sé com ni perquè. Tot plegat va ser una posacolta. Si fos una altra mena d'home, potser ens hauriem arribat a entendre. A estones, em sembla una persona de l'altre món. No sé si es un sant o ún infeliç.

Pura: Com te'n penedirás, un dia, d'haver perdut aixó que avui abandones!... N'hi han tants pocs d'homes que et puguin fer dubtar de si son uns sants o úns infeliços! I no parlo pel pobre Pláció.

Ramonet: Trobo que seria més honest que tot aixó que ens expliques l'hi diguessis cara a cara.

Cloti: Ja ho sé. Però no m'agraden les escenes incómodas.

Ramonet: El que em sembla, és que en el fons li tens

Cloti: por. ho creu tot! a més; per què se te sospi-

Cloti: Por? Que ell em fa por? No em facis riure.

Si m'hagués fet una mica de por, potser les coses anirien d'una altra manera. El que em fa, si, és una mena de respecte estrany.

Pura: Et fa respecte? Doncs, apa, una empenteta més, i quedat. El respecte es el principi, i el fi de la felicitat matrimonial.

Cloti: De cap manera. Jo no serveixo per casada. No puc canviar. Estimo massa la meva independència. Em guanyo la vida i no tinc de menester ningú.

Ramonet: Doncs per qué te'n vas amb en Lluís?

Cloti: En Lluís es el pretext, el motiu determinant

Pura: Aixó no vol dir que no l'estimi. M'hi avinc

Cloti: molt amb aquest xicot. I bé tinc de fugir amb

algú. Si me'n anés sola, la gent em prendria

Ramonet: per ximple. I no se sospendra que és una

Ramonet: Ja me'n faig càrrec. Tú vols respectar les

Pura: formes socials. Molt hi sortirà guanyant.

Pura: Vols dir que no sospitará res?, que se la

creurá aquesta historia de l'anada a Saragossa?

Cloti: Si s'ho creu tot! A més: per qué ha de sospitar? Li dic que vaig a Saragossa amb la companyia. La companyia hi va de debó, a fer una temporada d'un mes. Jo passaré de llarg i me'n aniré a Madrid.

Ramon: Però ell pot llegir a qualsevol banda, pot assabentar-se a darrera hora que tu no hi treballas a Saragossa...

Cloti: Cá! Encara que li jurés un notari no s'ho creuria. I si ho descobreix pitjor per ell. Jo he fet aixó per evitar-li un disgust massa de repent.

Ramon: Si. I per tenir ocasió d'endurte'n els bagatges sense que ell ho trobi estrany.

Pura: I qué farem, pobres de nosaltres?

Cloti: El que heu fet sempre que no m'heu pogut pujar a coll i bé: espavilar-vos.

Ramon: Es clar, però has de comprendre que és una llástima. Ara que aixó marxava com una seda!

Pura: Rés; el pobre Plácið hi sortirà guanyant.

Cloti: Ho dubto.

Pura: Filla meva, fes-me un petó! (L'abraça) Veig que no et pug convencer, però no hem de renxir per aixó. Cadascú cerca la felicitat en un lloc diferent. És la vida!

Cloti: Mamá, no fem drama. Estic molt contenta, i no vull que m'entristeixis. Apa. (La besa) Ja saps que del tot, no t'oblido mai.

Ramon: A mi, sí.

Cloti: Tú, podries provar de treballar. Sempre seria una novetat. I a la millor, resulta que t'agrada

Ramon: No em tentis, germana, no em tentis.

Pura: Té: sembla mentida, la facilitat amb que es pot fesfer una llar. Ho estem presenciant, i qualsevol diria que no passa res...

(Entra Pere, pel fons. Porta un paquet.)

ESCENA IV

RAMON, PURA, CLOTI i PERE

Pere: Ola. Mai diries que et porto, Cloti?

Cloti: No sé... Tu dirás...

Pere: I vosté, ho endevina?

- Pura: Alguna delicadesa, segurament...
- Pere: I tu, Ramonet?
- Ramon: A veure... (agafa el paquet, el sospesa i
 l'olora) No sé... Però em temo que no es
 rés per beure.
- Pere: El cor no t'ha enganyat. Son maduixes. Les
 primeres maduixes de l'any. La fruita que
 més agrada a la Cloti.
- Cloti: Com ho saps?
- Pere: Tu vas dir-ho, un dia; com volies que ho
 oblidés?
- Cloti: Gràcies, Pere. Ets molt amable.
- Ramon: Fà bé el xicot. La Cloti s'ho mereix tot.
- Pura: Ramonet, Ramonet!
- Pere: Es estrany el que em passa avui. Tinc una
 alegria rara. Sé que tu te'n vas, i ni això
 es prou fort per dominar aquesta violenta
 satisfacció. He baixat pel Passeig de Gra-
 cia... Féia un sol que enamorava; aquest
 sol tebi de Barcelona que se't fica a les
 sangs com un vi ranci. Passaven la gent, i
 tothom tenia cara de bon humor. Venien ga-

Pere: nes de saludar-los a tots, encara que no els coneguessis. Adeu! Adeu! Quin dia, eh?

Pura: Pere, em penso que ets un poeta.

Ramon: Fas bé d'estar content. Trobo que el dia s'ho porta.

Pere: He passat per davant d'un aparador i he

vist aquestes maduixes. Visca! Les prime-

res maduixes de l'any! La Cloti estarà con-

tenta!

Cloti: No tant com tu, potser.

Pere: He trobat aquell tipus estrofolari que fa música, o escriu cuplets, o enganxa cartells no sé ben bé... Aquell que venia amb nosaltres, al tornar d'Amèrica...

Cloti: Si, en Ricart. Qué li has parlat?

Pere: Com s'enten, parlat? L'he abraçat i tot.

Hem segut a la terrassa del Colón. Jo l'hi

he dit: "Ja ho veu; la meua senyora no em

vol a Saragossa".

Ramon: Alsa!

Pura: Quines coses de dir, tu també!

Cloti: Que t'ha respost?

Pere: Qué volies? Ha rigut. Hem rigut. Féia un bon dia!

Cloti: I rés més?

Pere: Si, M'ha confiat un gran secret.

Cloti: Un secret?

Pura: Ja et deu haver enganyat!

Pere: (greu de sobte) No. M'ha dit la veritat.

Pura: Qué?

Ramon: Ai, ai, ai!

Cloti: (nerviosa) Que t'ha dit, a veure?

Pere: Una cosa molt importa, i insospitada. (pausa)

Ha dit que jo era l'únic home que podria salvar-lo.

Tots: Ah! (treient-se un gran pes de sobre)

Pere: I sabéu per quan? Per vint duros. Amb cent pessetes es pot salvar un home, avui dia.

Ramon: Encara que em diguessis per menys.

Cloti: I les hi has donat, és clar?

Pere: Si féia un dia tant dolç! Si hagués tingut mes diners, era un dia per repartir-los entre la gent que passava, com aquell qui escampa flors.

Ramonet: Trobo que hi hauries d'anar més amb compte

Pere: a deixar diners segons a qui. Corre cada
brétol!

Cloti: Mamá: vols venir ajudar-me a fer les maletes

Pura: Com podria negar-m'hi, filla meva?

Pere: (a Cloti) Estás ben decidida a no deixar-
me venir?

Cloti: No insisteixis, Pere. Ja t'ho tinc dit.
No ets home, tú, per anar a fer el marit
de l'artista.

Pere: Per qué?

Pura: Val més, Pere. No t'hi trovaries bé amb
aquella gent. No és el teu ambient.

Ramon: Vistes les circumstancies especials del
viatge, val a dir que tampoc considero
oportuna la teva presència.

Pere: Quines circumstancies especials?

Pura: Ramonet! Ramonet!

Ramon: Rés. Em refereixo a aixó que ha dit la
mamá, que no et trobaries en el teu ambient.
A mi també m'ho sembla que no et trobaries
en el teu ambient, oi Cloti?

Cloti: Anem, mamá.

Pere: No oblideu les maduixes. Desempaqueteu-les.
No estaria bé que el meu darrer present es
fes malbé.

Cloti: Tens raó. (agafa el paquet amb una punta
d'emoció.) Tens raó. Anem mamá.

Pera: Quin mon, Mare de Déu, quin mon!

(Fan mutis per la dreta, Cloti i
para)

ESCENA V

RAMONET i PERE

Pere: (S'adona de la bata que porta Ramonet)

Es curiós; jo tinc una bata molt semblant
a aquesta. Es veu que ens avenim de gustos.

Ramonet: Mira si ens avenim que es la mateixa.

Pere: De debó? No l'havia coneguda.

Ramonet: Ho comprend. Les teves coses, posades al
meu damunt, canvien d'aspecte. I em referei-
xo tant a les peces de roba com a les idees.
L'altre dia vaig provar de defensar al
bar aquelles teves teories sobre la veritat
i amb poc més em maten.

Pere: (rient) D'altres n'han mort, per defensar la veritat.

Ramonet: I ara que parlem de la veritat. Es de debó que estàs tant content com dius, avui?

Pere: Naturalment...

Ramonet: Ja és curiós. Però, en fi... (pausa) Si mal no recordo, has parlat - ho dic sense intenció - d'unes certes ganes que tenies de repartir diners, precisament avui... Era un propòsit formal o una imatge poètica?

Pere: (se'l mira somrient i es treu la cartera)
Quant vols?

Ramonet: No, si no ho deia per aixó. Només volia aclarir aquest enigma.

Pere: Ets tu que has d'aclarir l'enigma. Quant vols?

Ramonet: Pere, aixó que fas es abusar.

Pere: No!.. Ja saps que mentre jo tingui diners i tu n'hagis de menester...

Ramonet: Tu diràs, si ho sé! Amb tu em passa una cosa estranya: si fa dos mesos m'haguessin jurat que un dia algú m'oferiria diners, honestament, i que jo li faria el somris, creu-me,

l'hauria escanyat. Però és que tu, no sé com t'ho fàs, però l'hi treus emoció al... al... "sablasso". Amb tu, no hi ha risc, no hi ha imprevist.

Pere: Quins drames de consciència més curiosos, Ramonet (li posa uns diners a la mà) Apa, no en parlem més.

Ramonet: (refusant-los) No, no els vullis. Es massa facil, aixó.

Pere: Ja em faig càrrec d'aquesta mena de dignitat... esportiva que et connoú, però, apa, no exagerem.

Ramon: No, no els vullis. Avui, no els vullis.

Pere: Per què, precisament avui? Que hi ha alguna novetat?

Ramon: Novetat? No, no. Cap novetat. Però has dit alló, que estaves tant content, que erets tan felis, i em sap greu...

Pere: Quins escrupols, Ramonet... (l'agafa pel bras) Tu tens un cor d'or, i no t'ho vols creure.

Ramon: Més aviat son els altres, que no s'ho volen creure. Tenen les seves raons, val a dir.

Pere: Llástima de xicot... Podries fer un gran paper, tú, en aquesta vida... Has estat mai enamorat?

Ramon: Ui! Moltes vegades.

Pere: No, moltes vegades, no. Parlo d'estar enamorat de debó, i aixó passa una sola vegada... Sembla que t'ha fet molt efecte, aixó que he explicat avui d'aquesta mena de passeig meravellós. No era el dia, Ramonet, ni era el sol, ni era el cel blau el que em donava aquesta alegria estranya. Era dintre meu que porto aquesta felicitat, aquest amor que ho il·lumina tot. Tot el sentit de la vida canvia, quan hi ha una dona que tu estimes, i aquesta dona es la teva dona, i la tens a casa, i comparteix amb tu totes les hores, tots els moments... (canviant de tó) Perdona, Ramonet. Potser et faran riure aquestes expansions.

Ramon: No gens. (Entra la cambrera, acompanyada de Trini)

*Bigl
Argimbas*

RAMONET, PERE, CAMBRERA, i TRINI

- Cambrera* Ai, perdonin. Em pensava que hi havia la senyoreta. La senyoreta Trini la vol veure.
- Pere: Passi, passi.
- Trini: Només es un instant. Li volia demanar una cosa.
- Pere: Es allà dintre que està arreglant els bagatges. Sortiré desseguida.
- Trini: Així m'esperaré, si no molesto.
- Ramon: Vols callar, Trini. (pausa)
- Pere: F'èia temps que no ens havíem vist?
- Trini: Des de l'endemà que vostés van arribar D'America. Estaven en plena lluna de mel, aleshores.
- Pere: Encara hi estem.
- Ramon: Si, si. (pausa)
- Trini: Aquest vespre marxo a Saragossa, a fer una temporada d'un mes. Precisament venia a veure la Cloti per que em deixés un estoig de maquillatge. Jo no en tinc.
- Pere: Ah, vosté també va a Sagarossa?

Ramon: (esverat) Esc clar que va a Saragossa,

Trini: tothom hi va a Saragossa. I ara que parlem

de Saragossa: que s'ha fet d'aquella xico-

Pere: ta, prima, rossa, que abans sempre anava

Ramon: amb tu?

Trini: Prima i rossa? Vols dir la Carme?

Ramon: Justa! La Carme.

Trini: Que m'embolico! No. T'ú no vols dir la

Maria.

Ramon: Justa! La Maria. Qué s'ha fet de la Maria

Trini: F'ú dos anys que és a França, que no ho

Pere: sabies?

Ramon: A França? Caram... Té... A França... Es

curiós...

Trini: Que ja no te'n recordes? Si tu mateix un

Ramon: dia em vas ensenyar una carta, que et

Trini: dava records per mi...

Ramon: Una carta?... Té... una carta... Es cu-

riós.

Pere: I li agrada deixar Barcelona?

Trini: Ai, no! No me'n mouria mai de Barcelona

Peró, que hi farem, s'ha d'aprofitar el

que passa. Els temps son difícils.

Ramon: I tan difícils!

Trini: No tothom pot fer com la Cloti, que pot escollir els contractes.

Pere: Com la Cloti? Però si ella també...

Ramon: (Interrompent.) No, ella vol dir que no tothom pot fer com la Cloti, la mena de treball de la Cloti; aquesta mena de manera tan especial, tan seca, de la Cloti, oi? I, vés, ja no em recordava que la Carme, ai!, la Maria fos a França.

Trini: Tens poca memoria...

Pere: Compten fer una bona temporada a Saragossa?

Trini: Cá! Si portem una companyia d'arreplegats. Hagués vingut la Cloti, encara...

Pere: Si hagués vingut la Cloti, diu?

Ramon: No parlem més de teatre? Uix, quina conversa.

Trini: Si, la Cloti, ella sola anima l'espectacle, pero amb aquesta estrella que portem, que per qué el seu amic té diners ja es pensa que sap cantar... (pausa llarga) Però, fa bé la Cloti. Jo, en el seu lloc, tampoc em mouria de Barcelona.

Pere: Diu que fa bé la Cloti de no anar a Saragossa?

Trini: Si, és clar... (a Ramonet) Déies que no t'agrada parlar de teatre?

Ramonet: Tot el contrari: m'agrada molt.

(Pere cau assegut en una butaca. Ramonet no pot dominar els nervis. Trini Sfadona de que passa alguna cosa estranya.)

Trini: Qué passa?

Ramonet: (seu) Rés.

Trini: Que, potser, els he molesta? (silenci) Ai, no ho entenc... (Entra la Cambrera)

Cambre: La senyoreta diu que s'esperí dos minuts que desseguida está per vosté.

Trini: No, no cal... no cal... Ja la veuré una altra hora... Digui-li que ja tornaré...

Cambre: Es un instant, senyoreta.

Trini: Me'n tinc d'anar, me'n tinc d'anar...

(Fan mutis la Cambrera i Trini. Pere i Ramonet resten callats llarga estona. Pere cerca la mirada de Ramonet i quan la troba li pregunta:)

ESCENA VIIPERE i RAMONET

Pere: Què vol dir tot aixó?

Ramon: Rés de particular, em penso.

Pere: Així la Cloti no va a Saragossa?

Ramon: No sé, és molt capaç... Vés a saber...

Pere: On va, doncs, la Cloti?

Ramon: Qui sap... No sé... Jo suposo que va a

Saragossa. Altra gent hi van. També hi pot

anar ella...

Pere: No menteixis, Ramonet. Que és aquest embolic?

Ramonet: No. Cap embolic...

Pere: Ramonet, en aquests moments, no em pots enganyar. M'entens bé? Seria monstruós que m'enganyessis. Tu ho saps tot. On va la Cloti?

Ramonet: Supósat que vagi a Madrid...

Pere: A Madrid? Per què?

Ramonet: Vés a saber... Avui dia la gent viatja sense motiu...

Pere: Ramonet, per Deu, digues la veritat. Perque

fuig la Cloti? Per qu  aix  és una fugida,
oi?

Ramon: No  s que fugi... La n ia se'n va... Aix 
no és fugir...

Pere: I per què no me n'ha dit r s? Per què m'ha
enganyat?

Ramon: Tinc poca experiència, pero em sembla que
quant les dones... se'n van, no acostumen
a explicar-ho als marits, sup sat.

Pere: Es enorme... enorme... Incomprensible...
Per què, Deu meu, per què?

Ramon: (aixecant els bracons) Ah!

Pere: Fugir, covardement, amparada per una xarxa
de mentides... (se li acut de sobte) Però,
que se'n va amb algú?

Ramon: Fes-te càrrec, jo soc el seu germà... Hi
han certs aspectes, que no m'est  bé de
parlar-ne...

Pere: Tu ho saps... qui és ell?

Ramon: Pere, no m'ho facis dir... Endeвина-ho tu
mateix, no et costar  gaire... Però no m'ho
facis dir...

- Pere: Ho puc endevinar? Pot ser es... aquell noi?
 Aquell famós Lluís? (Ramonet fa un gest sig-
nificatiu) Però, encara dura, aixó? Després
 de tot el que ha passat? Així, era de debó?
- Ramon: Pere... soc el seu germá. Un cunyat, sempre
 es un cunyat. Enten-me. Qué vols que et digui
 pobre de mi?
- Pere: Oh!... Tot s'enfonza... Tot es desfá... Quina
 misèria! (Cau esclofat en una butaca. Ramonet
hi va i li posa la mà a l'espatlla)
- Ramonet: No et vull donar consells, no em pertoca..
- Pere: En un moment així un no sap pas ben bé que
 fer, ni que dir... Però, creu-me: no et do-
 nis per vençut, tant aviat. Planta cara. Que
 se jo... Si tant l'estimes, defensa-la.
- Pere: Com? Si les meves millors armes, les úniques
 armes, son les que he fet servir cada dia,
 a cada moment... Si ella no ho ha sabut apre-
 ciar, si no ho vol apreciar, que vols que
 hi faci? Si prefereixo la capa vermella de
 l'aventura a la grisa devoció de l'enamòrament
 de debó... No puc lluitar-hi contra aixó.

La mateixa noblesa de les meves armes les
fa massa febles...

Ramon: Déixat d'histories. Encara hi ets a temps.

Planta cara. Fes un gest d'home.

Pere: Un gest d'home? No era d'home el que he estat
fent fins ara?

Ramon: Veuràs es pot interpretar de moltes maneres...

Pere: Está bé. (Camina alguns passos meditant) Está
bé. Acceptarem la batalla en el seu terreny.
Telefona an en Lluís.

Ramon: Qué?

Pere: Telefona a en Lluís, de parte de la teva germa
na i li dius que vingui desseguida.

Ramon: Escolta, potser m'has agafat els consells
massa al peu de la lletra... Jo no aspirava
a tant...

Pere: Fes el que et dic. On el podem trobar, ara?

Ramon: A l'Eqüestre, segurament...

Pere: Doncs, vinga. Ràpid.

Ramon: Però...

Pere: Prou! (Ramonet fa un gest de resignació i
agafa l'aparell. Marca el número i
parla)

Ramon: Equestre? El senyor Lluís Balaguer, vol fer

Pere: el favor?... Gràcies. (pausa)

Pere: Digui-li que parles en nom d'ella. Jo... soc

Cloti: fora.

Ramon: (al telefon) Lluís?... Soc el germà de la

Cloti: Cloti... Si... Gràcies. Tú diràs!, es clar.

... Escolta, has de venir desseguida; si, de

Pere: part d'ella... Està sola al pis... No, no, res

Pere: de desagradable... Fins ara=!

Pere: Així, (penja l'aparell.)

Ramon: Ja està. I ara jo, guillo.

Pere: Com vulguis.

Ramon: Si, seria exagerat que em quedés a contemplar

la meva obra. (se'n va; s'atura a la porta

i diu:)

Serenitat, eh? Es la meva germana...

(fa mutis. En quedar-se sol, Pere es

passeja molt agitat. Apareix Cloti,

seguida de Pura.)

ESCENA VIII

PERE, CLOTI i PURA

Cloti: ¿On és la Trini?

Pere: Se'n ha anat.

Vila
morera

Cloti: No s'ha volgut esperar?

Pere: Ha dit que duia pressa.

Pura: Es estrany!

Cloti: Que volia?

Pere: No ho sé. Diu que ja tornarà una altra hora

Cloti: Quina delicada! No es podia esperar cinc minuts?

Pura: I en Ramonet?

Pere: Ha sortit.

Pura: Així, t'han abandonat? Sort que ja t'agrada a tu que et deixin sol.

Cloti: (asseient-se) Uf! Quina feinada, aquestes maletes. Em farien passar les ganes de viatjar.

Pura: Encara hi ha una cosa pitjor, que es fer les maletes pels altres, com ara jo. Fet i fet, els viatges sempre tenen una mena d'alegria, oi? Quan festejavem, en Plàcid baixava cada diumenge de Sabadell, i m'ho deia.

Cloti: (a Pere) Se t'ha acabat, aquella gran alegria? Ja no és tan magnífic el dia?

Pura: Es que ja s'ha post el sol...

Cloti: Estàs trist per qué me'n vaig?

Pere: I tu no estás trista?

Cloti: Jo? Per qué? Vaig a treballar... Es el meu ofici.

Pura: Es clar: és el seu ofici...

Pere: Em deixarás venir, a l'estació, a acomiadar-te?

Pura: Per qué hi vols anar? Els comiats sempre son tristos, i em fan pens.

Pere: I a tú, també?

Cloti: No. Per qué? Si es tractés d'una separació molt llarga, d'aquelles que duren mesos, o anys, no diré que no... Però es tracta de tres o quatre setmanes. Ja som grandets, Pere.

Pere: No et sabrà greu? encara que sigui per un més, deixar tot aixó? La casa, la teva mare, a mi, al teu germá? No ens enyorarás gens, gens?

Cloti: Es clar, però no exagerem... No hi ha motius...

Pere: No hi ha motius?

Pura: Pere; demá tornarà a fer un bon sol, i po-

drás sorit al Passeig de Gracia, i tornaràs a comprar maduixes - a mi també m'agraden, saps? - ... I la vida és aixó, Pere, aprofitar els bons dies... La Cloti ja

tornarà. ~~(Entra la Cambretera)~~

ESCENA IX

PERE, CLOTI, PURA, CAMBRERA i LLUIS

Ruizol
Cambretera: Hi ha el senyoret Lluís, que diu que la senyoreta l'ha demanat.

Cloti: Jo?

Pere: Fes-lo passar. ~~(Cambretera fa mutis)~~

Cloti: Que significa, aixó?

Pura: Ai, Deu meu, Deu meu!

Cloti: L'has cridat tú, Pere?

Pere: No. Calma. Demà farà un bon sol...

~~(Entre Lluís, acompanyat de la Cambretera, la qual fa mutis seguidament. En veure Pere, queda molt sorprès, però es demónana)~~

Ventayols
Lluís: Ah, caram! Celebro trobar-lo.

Pere: Ho comprenc.

Lluís: Si, Em venia acomiadar a Cloti, abans de

que se'n vagia a Saragossa, i de passada, veig que tinc el doble goig de saludar-lo a vosté i tot... Em pensava que era fora...

Pere: (a Pura) Ens vols deixar, sols, si es plau?

Pura: Ja ho crec, no faltava més... (en passar

pel costat de Cloti, diu:) Qué passa?

Cloti: (a part) No ho entenc...

(Pura fa mutis pel fons.)

Pura: Ai, Deu meu, Deu meu!

ESCENA X

CLOTI, PERE, LLUIS

Cloti: (a Lluís) Que vens a fer?

Lluís: Tú m'has avisat...

Pere: Un moment... Soc jo que l'he fet venir.

Ho comprendreu desseguida. Per una casualitat, he sabut que aquesta nit, fugieu, junts i aixó pés molt important, molt important... Tinc el dret, em penso, de saber-ne alguna cosa, abans que ningú.

Cloti: Qui t'ho ha dit? T'han enganyat.

Pere: Prou mentides, Cloti; prou mentides. Tant repugnant és aquesta veritat, que no la pu-

guis dir? Per qué em deixes, Cloti? Qué

Cloti: t'he fet? ... els possibles per evitar

Lluís: Perdonin: em fa l'efecte que jo hi soc
de més, aquí. Aixó és un afer entre vos-
tés dos. ... ens podem entendre. M'estimeu

Pere: No! Ca! Seria massa còmode. Si me la pren,
vull que me la prengui de debó, que me
l'arrenqui materialment dels dits. ...

Lluís: L'hi adverteixo que aixó no entra dintre...
les tradicions. ... veneració, de tanta re-

Cloti: A que vé, aquesta escena grotesca? Que
vols? Que et proposes? Vols fer lléstima?
Vols fer plorar... o vols fer riure?

Pere: Heu de comprendre que estic vivint l'hora
més dolorosa de la meva vida. Jo no sé qui-

Lluís: na lògica, quin bon sentit pot tenir un

home en aquests casos. Jo no més sé que
t'he estimat, que t'estimo, amb una força
que no pots comprendre, que veig que no has
comprés mai. El teu amor és per mi la ma-
teixa raó de riure. No em puc deixar matar
així com així. Tinc un cert dret a dir-vos:

ja sabéu el qué feu?

Cloti: He fet tots els possibles per evitar aquesta escena desagradable, però ja que tu vols, t'ho diré clar. Tú no ets un home per mi, no ens podem entendre. M'estimes molt, ja ho sé, però només penses amb tú, amb els teus sofriments, amb la teva pena. Però, i jo? I jo, que no compto? Aquesta casa em cau al damunt, estic tips de tanta bondat, de tanta veneració, de tanta serietat! La meua vida ha estat sempre una altra, i tú no has estat prou fort, per lligar-me a la teua. Aquest, veus?, potser no es tan bona persona, però m'enten més.

Pere: (a Lluís) I vosté, l'estima molt?

Lluís: El suficient per que hi hagi tranquil·litat. Vosté sembla que m'ha convidat a pendre part en aquest drama per que l'hi arrenqui la senyora dels dits. Vosté es molt exagerat. Aquestes coses no s'arreglen així, ni tenen tanta importància. A més, si m'hagués cregut que s'ho havia de pendre d'aquesta

manera, segurament l'hauria deixat tranquil
Es molt incomode tot aixó.

Pere: ~~(a Cloti)~~ I es per aquest home que tú em
deixes? Es tot aixó el que t'ofereix a can-
vi del meu amor?

Cloti: No penso amb el que m'ofereix, ni penso
amb el que perdo al deixar-te. Penso amb
mi, amb mi sola, amb la meva vida, els meus
gustos, la meva llibertat.

Pere: I rés més? Així no és l'il.lusió d'un gran
amor, el que se t'emporta? Així, ni tant
sols us estiméu? Quina tristesa!

Lluis: Vosté es una mena d'home d'un altre mon.

Cloti: Estés content, ara? Has pogut apurar fins
el fons la copa del ridicol. I ara et que-
des així, aclafat, plorant en el teu amor
com una donzella abandonada... Dius que no
se me'n durá, i no saps com defensar-me...
No ets rés... La mare, em Ramonet, han es-
tat abusant de tu, rient-se de tu. Des de
que som a Barcelona no m'has ofert altre
espectacle que el de la teva infelicitat...

Com volies fer-me teva, si no ets res més que un covard?

Pere: I encara me'n acuses? D'haver-vos cregut, de no haver dubtat de vosaltres, d'haver-ho fet tot per vosaltres, aixó també es converteix en una arma contra mi?

Cloti: El que ha passat, tú ho has volgut, tu ho has consentit...

Pere: Consentit?

Lluís: Exacte. Pot comprendre que la seva actitud amb aquella història de la Fifi, donava àret a suposar...

Pere: (desengaixat) Com? Aixó heu cregut de mi? Tú també, Cloti?

Cloti: (sorient) Es clar... Ara te'n penedeixes.

(En sentir aquestes paraules, Pere es precipita sobre Cloti, fa un esforç per parlar, no pot, i li venta una bufetada.)

Lluís: Ep, que és aixó!

Pere: Calli! Miserables!

(Entra precipitadament pel fons, Pura.)

morera
Et

~~Cloti es queda petrificada per la sorpresa. Al cap d' uns minuts, Pere es dona compte del que ha fet.)~~

ESCENA XI

CLOTI, PERE, LLUIS, PURA

Pura: Pere, que has fet?

C loti: Tú, tú, capaç de pegar-me?

Pere: Cloti... perdona... T'he pegat... I no em cau aquesta mà... No sé... no era jo...

Lluis: Si, dongui explicacions, ara...

Cloti: (rient histericament) Es clar... ja et sap greu ... acabes de fer el primer gest d'home que et veig, i ja te'n pendeixes... No podia durar.

Pere: Aixó, un gest d'home?

Pura: Cálmat, fill meu, cálmat... Me'n faig càrrec, tens raó, però cálmat...

Pere: Tinc raó? Ara, ara tinc raó? I abans no?

Pura: Filla meva, fas bé de no plorar...

Cloti: (es posa a plorar) M'estima mamá, m'estima!

Lluis: Ja em permeterá que li faci observar que la seva actitud es intolerable.

Pere: No li permeto que em faci observar rés.
Vagi-se'n, immediatament d'aquesta casa.

Lluis: Vosté és a casa seva, es clar... i se'n
aprofita.

Pere: Vagi-se'n.

Lluis: Me'n aniré, però no pas sol.

Pere: Se'n aniré sol, m'enten?, sol.

(l'agafa per l'americana i l'acompanya violentament a la porta)

I desseguida.

Lluis: Una mica de serenitat, senyor; una mica de serenitat. Ja me'n vaig.

(Desapareixen Pere i Lluis per la porta del fons. Al cap d'uns moments reapareix Pere.)

ESCENA XII

PERE CLOTI I PURA

Pere: Bé. S'ha acabat aixó. Tú no et mous d'aquí.

Cloti: Qui me'n privará d'anarme'n?

Pere: Jo.

Pura: Ell, és clar.

Pere: La que se'n aniré d'aquí, seré vosté, senyo-

Pura: ra. S'ha d'aclarir una mica l'atmosfera.
Des de fa un moment ho veig tot amb una
Pere: llum molt nava.

Pura: Que és la bona, fill meu, però és una llástima que comencis a fer amb mi les experiències. Quin mal t'he fet jo? Ella et pot dir que sempre l'hi he volgut treure del cap que fes aquest disbarat...

Pere: Sí, eh? I tots vosaltres sabieu el que ella
Cloti: anava a fer avui, i em miraveu amb una cara
Pere: impàvida, com si no passés res. Entre tots
Cloti: teixieu la mentida, i per aixó no havieu perdut el somriure de cada dia. I compartieu la meua taula i el meu rostre, com si no passés res. I l'haurieu deixada marxar sense un crit, sense revolta, com si no passés res... En la meua bondat no hi heu sabut veure res més que una facilitat per enganyar-me, per explotar-me. Quina pena em féu!

Cloti: Ells no hi tenen res a veure amb tot aixó.
La culpa, si culpa hi ha, es meua.

Pere: Amb tu, ja parlarem.

Pura: Ara estás massa excitat. Ja en parlarem un altre dia.

Pere: Però mentrestant, entor-ni-se'n a casa del seu marit. Hi fa més falta que aquí. M'enten?

Pura: Ho entenc tot, fill meu, ho entenc tot...
Ja en parlarem un altre dia...

(fa mutís pel fons)

ESCENA XIII

CLOTI i PERE

Cloti: Tant m'estimes, Pere?

Pere: Fins ara no ho has vist?

Cloti: Em fas l'efecte que ets un altre home. Mai t'havia vist així. Al menys, aixó que has fet ara demostra un amor de debó, un amor d'home.

Pere: Quina lligó més dura, Cloti. Mentres he estat per tú un enamorat plé de tendresa, mentres m'he deixat guiar per l'instint net i segur del cor, he passat davant dels teus ulls, com un infeliç, com un pobre home. Els meus sentiments i els meus actes, han estat bells i purs, com una palma però,

ai, les palmes son febles... Ningú m'ho
agraït. He estat apunt de perdre-ho tot.

Pere: I ara, que acabo de fer el primer acte

Cloti: brutal, salvatge, de la meva vida, no
m'svorreixes, no protestes, no m'insul-
tes; sino que dius: "ara ets un home!"

Un home!

Cloti: Es així, com et vull. Potser no tinc
raó, però és així.

(Pere que ha portat aquestes es-
cenes amb una gran violència cau
aclofat en una cadira. Cloti hi
va i li passa la mà pels cabells)

Pere: No puc més, Cloti, no puc més! La deses-
peració de veure que et perdia, m'ha
transfigurat. Però no puc més. No et
facis il.lusions, Cloti, jo seré el de
sempre. No puc canviar. M'haurás d'es-
timar tal com soc, ho deixar-me. Es
més fort que jo. No puc ser aquest home
que tu admires, que tu desitges.

Cloti: Qué saps tu? Ara, calla, Pere. Hem par-

lat molt avui. Hem parlat massa. Ens convé
 callar... ~~(sona el teléfon)~~

Pere: El teléfon...

Cloti: Déixa'l... Si nosaltres callem, menys hem
 d'escoltar veus forasteres...

(Cloti va al teléfon, i despenja
 l'auricular.)

FI DE LA COMEDIA

